

Territoriellt samarbetsprogram

Interreg IV A Öresund-Kattegat-Skagerrak 2007-2013

(CCI 2007 CB 163 PO 026)

Årsrapport 2009

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Sammanfattning

Strukturfondsprogrammet Interreg IV A Öresund-Kattegat-Skagerrak har per den 31 december 2009 varit igång 1,5 år. Avtal mellan förvaltande myndighet och relevanta danska parter samt mellan förvaltande myndighet och värdorganisationer för det gemensamma tekniska sekretariatet slöts under våren 2009. Första årsrapporten (2007-2008) godkändes av kommissionen 29 oktober 2009. Detta är den andra årsrapporten för programmet.

Efter beslut av övervakningskommittén i november 2008 reviderades programmets projekthandbok samt projektbudgetmodell under vintern 2008/2009. Revideringsarbetet leddes av förvaltande myndighet. I arbetet deltog företrädare för EBST, de berörda danska regionerna, norsk förvaltande organisation samt programsekretariatet. Den nya budgetmodellen lanserades i februari 2009. Den främsta utmaningen i programgenomförandet under det andra programåret har varit införandet av en ny projektbudgetmodell så snart efter att programmet hade lanserats samt att detta ledde till en försening i projektgenomförandet och därmed även att projektens ansökningar om utbetalning av EU-medel försenats avsevärt.

Sammanlagt har fyra ansökningsomgångar genomförts under 2009, fyra av dessa var öppna för Öresundsprojekt och två av dem var öppna för ÖKS-projekt och Kattegat/Skagerrak-projekt. 37 projektansökningar beviljades under 2009 (ERUF medfinansiering ca 24 miljoner EUR). Inga projekt har avslutats under 2009.

En första utvärdering av programgenomförandet har gjorts av Ramböll Management. Utvärderingen pekade ut en rad områden där förbättringar kunde göras och förvaltande myndighet och programsekretariatet har förändrat sitt sätt att arbeta, både externt mot potentiella ansökare och godkända projekt och internt inom programorganisationen, vilket lett till att inflödet av ansökningar har ökat betydligt under 2009 jämfört med 2008 och antalet avslag har minskat betydligt.

Summary

By December 2009 the programme has been operational for about 1,5 years. Relevant agreements between the Managing Authority (MA), the host organisations for the JTS and between the MA and the Danish regions and the Danish Enterprise and Construction Authority was made by the beginning of 2009. The first Annual Report was approved by the Commission in October 2009 and this is the second Annual Report.

Four calls for projects were launched in 2009. Four of these were open for project applications in sub programme Öresund and two were open for project applications for Kattegat/Skagerrak projects and ÖKS projects. 37 applications were approved in 2009 with a total funding of 24 million EUR from ERDF. No projects were terminated during 2009.

The first programme evaluation was made by the extern evaluator Ramböll Management. The evaluation pointed at a number of areas which could be improved, for example information activities, connections to regional networks and tools for application and reporting. The MA and JTS have taken this into account and have made major changes in the way they work internally in the organization and externally towards potential applicants and approved projects. As a result the number of applications has been raised considerably and the number of rejections has diminished.

Innehåll

1. INLEDNING.....	6
1.1 PRIORITERADE OMRÅDEN	6
1.2 PROGRAMMÅL	6
1.3 FINANSIERING.....	7
1.4 UTVECKLING I PROGRAMOMRÅDET OCH OMVÄRLDEN	7
1.4.1 <i>Det allmänna konjunkturläget och tillväxtutsikter</i>	7
1.4.2 <i>Regional arbetslöshet</i>	9
1.4.3 <i>Gränsregionala pendlings- och flyttströmmar</i>	10
1.4.4 <i>Omvärldsförändringar</i>	11
2 GENOMFÖRANDET AV PROGRAMMET	12
2.1 PROGRAMMET	12
2.1.1 <i>Ansökningar och beslut</i>	13
2.1.2 <i>Utbetalning</i>	14
2.1.3 <i>Inbetalningar från Kommissionen</i>	14
2.1.4 <i>Resultatuppföljning</i>	14
2.2 UPPGIFTER OM ÖVERENSSTÄMMELSE MED GEMENSKAPSLAGSTIFTNING	14
2.3 BETYDANDE PROBLEM OCH ÅTGÄRDER FÖR ATT LÖSA DEM	15
2.4 FÖRÄNDRINGAR I GENOMFÖRANDET AV DET OPERATIVA PROGRAMMET	15
2.5 BETYDANDE FÖRÄNDRINGAR ENLIGT ARTIKEL 57 I FÖRORDNING (EG) NR 1083/2006	15
2.6 SAMORDNING MED ANDRA FINANSIERINGSFORMER.....	16
2.7 SAMORDNING MED EU:S STRATEGI FÖR ÖSTERSJÖREGIONEN.....	16
3 GENOMFÖRANDE PER PRIORITERAT OMRÅDE	19
3.1 PRIORITERAT OMRÅDE 1 – FRÄMJA HÅLLBAR EKONOMISK TILLVÄXT.....	19
3.1.1 <i>Ansökningar och beslut</i>	19
3.1.2 <i>Utbetalning</i>	20
3.1.3 <i>Resultatuppföljning</i>	20
3.2 PRIORITERAT OMRÅDE 2 – BINDA SAMMAN REGIONEN.....	20
3.2.1 <i>Ansökningar och beslut</i>	20
3.2.2 <i>Utbetalning</i>	21
3.2.3 <i>Resultatuppföljning</i>	21
3.3 PRIORITERAT OMRÅDE 3 – FRÄMJA VARDAGSINTEGRATION.....	22
3.3.1 <i>Ansökningar och beslut</i>	22
3.3.2 <i>Utbetalning</i>	23
3.3.3 <i>Resultatuppföljning</i>	23
4 ADMINISTRATION AV PROGRAMMET.....	24
4.1 FÖRVALTANDE MYNDIGHET.....	24
4.2 NORSK FÖRVALTANDE ORGANISATION	24
4.3 GEMENSAMT TEKNISKT SEKRETARIAT	24
4.4 ÖVERVAKNINGSKOMMITTÉ.....	25
4.5 STYRKOMMITTÉER.....	25
4.6 ATTESTERANDE MYNDIGHET	26
4.6.1 <i>Regel om automatiskt återtagande</i>	26
4.7 TEKNISKT STÖD (TA).....	27
4.8 INSAMLING AV UPPGIFTER - NYPS	28
5 INFORMATION OM PROGRAMMET	29
5.1 HEMSIDA - WWW.INTERREG-OKS.EU	29
5.2 SYSTEM FÖR OFFENTLIGGÖRANDE AV INSATSER.....	29
5.3 GRAFISK PROFIL	29
5.4 TRYCKT MATERIAL	30
5.5 ÖVRIGT MATERIAL.....	30
5.6 INFORMATION TILL MEDIA	30
5.7 SEMINARIER OCH KONFERENSER.....	31
5.8 NÄTVERK.....	33
6 UTVÄRDERING.....	34

6.1	UTVÄRDERING AV GENOMFÖRANDEORGANISATIONEN	34
6.2	ÅTGÄRDER VIDTAGNA MED ANLEDNING AV UTVÄRDERINGSRESULTAT	36
7	GRANSKNING OCH REVISION.....	37
7.1	BEKRÄFTELSE OM GOD EKONOMISK FÖRVALTNING AV FONDMEDELN	37
7.2	ERFARENHETER FRÅN GRANSKNING OCH REVISIONER	37
	BILAGA 1: BEVILJADE MEDEL FÖRDELAT PÅ KATEGORIER (ERUF)	38
	BILAGA 2: INFORMATIONSAKTIVITETER 2007-2008	39
	BILAGA 3: INDIKATORER	44

Tabeller

Tabell 1:	Finansieringsplan per prioriterat område (EUR)
Tabell 2:	BNP-tillväxt respektive arbetslöshet (%) 2009-2011
Tabell 3:	Den nationella arbetslösheten, kvartalsvis 2008 – 2009
Tabell 4:	Projektansökningar och beslut per insatsområde (ERUF)
Tabell 5:	Utbetalt per insatsområde (EUR)
Tabell 6:	Koppling mellan programmet och EUSBSR
Tabell 7:	Användning av tekniskt stöd (EUR)
Tabell 8:	Procentandel av det operativa programmets strukturfondsbidrag som använts till tekniskt stöd

Begrepp

AM	Attesterande myndighet
EBST	Erhvervs- og Byggestyrelsen
FM	Förvaltande myndighet
GTS	Gemensamt tekniskt sekretariat/programsekretariatet
Kattegat/Skagerrak-projekt	Projekt inom delprogram Kattegat/Skagerrak
NYPS	Ärendehanteringssystem
RM	Revisionsmyndigheten
ÖKS-programmet	Interreg IV A Öresund-Kattegat-Skagerrak 2007-2013
ÖKS-projekt	Projekt som löper på tvärs över de två delprogrammen
Öresundsprojekt	Projekt inom delprogram Öresund

OPERATIVT PROGRAM	Mål: Europeiskt territoriellt samarbete
	Stödberättigade områden:
	<i>Kärnområde</i> Skåne län Hallands län Västra Götalands län Region Själland Region Hovedstaden Region Nordjylland delar av Region Midtjylland Östfold fylke Akershus fylke Oslo kommune Vestfold fylke Buskerud fylke Telemark fylke Aust-Agder fylke Vest-Agder fylke
	<i>Angränsande områden (20 % områden)</i> Blekinge län Kronobergs län Jönköpings län Örebro län Värmlands län Hedmark Oppland Rogaland
	Programperiod: 2007-2013
Programnummer: CCI 2007 CB 163 PO 026	
Programmets namn: Interreg IV A Öresund-Kattegat-Skagerrak	
ÅRSRAPPORT OM GENOMFÖRANDET	Rapporteringsår: 2009
	Datum för övervakningskommitténs godkännande av årsrapporten: 2010-05-26

1. Inledning

Programmet godkändes av kommissionen den 27 mars 2008. Avtal mellan förvaltande myndighet och relevanta danska parter samt mellan förvaltande myndighet och värdorganisationer för det gemensamma tekniska sekretariatet slöts under våren 2009. Första årsrapporten (2007-2008) godkändes av kommissionen 29 oktober 2009. Detta är den andra årsrapporten för programmet.

Efter beslut av övervakningskommittén i november 2008 reviderades programmets projekthandbok samt projektbudgetmodell under vintern 2008/2009. Revideringsarbetet leddes av förvaltande myndighet. I arbetet deltog företrädare för EBST, de berörda danska regionerna, norsk förvaltande organisation samt programsekretariatet. Projekt som hade beslutats innan den nya projektbudgetmodellen lanserades fick möjlighet att stanna kvar i den gamla – 12 projekt valde att stanna i den gamla modellen. Den nya budgetmodellen lanserades i februari 2009.

Sammanlagt har fyra ansökningsomgångar genomförts under 2009, fyra av dessa var öppna för Öresundsprojekt och två av dem var öppna för ÖKS-projekt och Kattegat/Skagerrak-projekt. Inflödet av ansökningar har ökat betydligt under 2009 jämfört med 2008. 37 projektansökningar beviljades under 2009 (ERUF medfinansiering ca 24 miljoner EUR). Inga projekt har avslutats under 2009.

Den främsta utmaningen i programgenomförandet under det andra programåret har varit införandet av en ny projektbudgetmodell så snart efter att programmet hade lanserats samt att detta ledde till en försening i projektgenomförandet och därmed även att projektens ansökningar om utbetalning av EU-medel försenats avsevärt.

1.1 *Prioriterade områden*

Programmets tre prioriterade områden är:

- Främja hållbar ekonomisk tillväxt
- Binda samman regionen
- Främja vardagsintegration

De prioriterade områdena är tätt kopplade till programmålen. Prioriteringarna kännetecknas också av att de är tvärssektoriella. De täcker det samlade programområdets utmaningar och möjligheter och skapar en ram som tillgodoser såväl en rad temaområden på tvärs av programgeografin som de specifika utmaningar och möjligheter som de enskilda delområdena står inför.

Grundläggande för samarbetet är också att utnyttja den potential och dynamik som ett gränsöverskridande samarbete innebär. Dynamiken ligger i att de tre länderna har olika samhällssystem, regelverk, kulturer, traditioner och befinner sig i olika konjunkturer. Dessa skillnader är utmaningen för samarbetet men ger också en dynamik till utvecklingen.

1.2 *Programsmål*

Vid val av övergripande mål för programmet har hänsyn tagits till dimensionerna inom begreppet hållbar utveckling och gränsregional nytta. För att uppnå de tre programmålen krävs dels samarbete för att lösa gemensamma problem men även ett samarbete kring de styrkor och möjligheter som identifierats i SWOT:en i det operativa programmet.

Ökad hållbar ekonomisk tillväxt - För att bidra till EU:s överordnade mål om konkurrenskraftiga regioner och stark tillväxt är programmets första målsättning:

Fysiskt, planeringsmässigt och organisatoriskt sammanbunden region - För att underlätta samarbete och gemensamt nyttjande av gränsöverskridande resurser är programmets andra målsättning:

Ökad vardagsintegration - För att stimulera och underlätta mobilitet för människor och företag och därmed bygga en funktionell region.

1.3 Finansiering

Samlad indikativ programbudget uppgår till 256 796 174 EUR (ERUF, IR-medel och nationell medfinansiering).

Programmet har en total budget från ERUF på 111 611 516 EUR. Medfinansieringsgraden från ERUF i programmet är 50 %.

Den norska staten samt norska regioner och kommuner bidrar indikativt med 280 miljoner NOK vilka avsätts till att finansiera omkostnader i Norge (140 miljoner NOK i norska IR-medel och 140 miljoner NOK i norsk lokal, regional och nationell medfinansiering).

Tabell 1: Finansieringsplan per prioriterat område (EUR)

Prioriterat område	ERUF	Nationell of-fentlig	Totalt	Grad av medfinansiering	Norge totalt
1. Hållbar ekonomisk tillväxt	49 834 543	49 834 543	99 669 086	50 %	14 201 439
2. Binda samman regionen	36 702 189	36 702 189	73 440 378	50 %	14 201 439
3. Främja vardagsintegration	18 306 093	18 306 093	36 702 186	50 %	3 155 875
4. Tekniskt stöd (TA)	6 696 691	6 696 691	13 393 382	50 %	2 014 389
Totalt	111 611 516	111 611 516	223 223 032	50 %	33 573 142

1.4 Utveckling i programområdet och omvärlden

I detta avsnitt ges en övergripande bild av förändringar i programområdet som kan ha påverkat genomförandet. Det kan exempelvis handla om oväntade socioekonomiska förändringar i regionen. Utöver redan inträffade förändringar ges också en bild av hur dessa faktorer ser ut att utvecklas framöver. Analysen är gjord av Ramböll Management AB.

1.4.1 Det allmänna konjunkturläget och tillväxtutsikter

Händelserna under hösten 2008 med avstannade kreditmarknader och efterföljande kedjereaktioner kastade in världsekonomin i den djupaste och mest samordnade recessionen sedan andra världskriget. I OECD:s rapport Economic Outlook no. 86 från november 2009 uppskattade man att tillväxten för året skulle komma att landa på minus 3,5 procent för OECD-området och minus 4 procent för Euroområdet. Eftersom de skandinaviska ekonomierna är så tätt sammankopplade med omvärlden slog recessionen hårt även mot Sverige, Norge och Danmark.

Även om de flesta OECD-länder nu har påbörjat en långsam återhämtning drivs den globala tillväxten för närvarande av de asiatiska ekonomierna. Utmaningen för OECD-länderna framöver blir att genomföra en successiv åtstramning av den ekonomiska politiken för att undvika framtida överhettning och återställa de offentliga balansräkningarna. Tillväxten för OECD-området beräknas bli positiv under 2010, på 1,9 procent. Euroområdet beräknas ha en lägre tillväxt på 0,9 procent. Samtidigt beräknas arbetslösheten fortsätta stiga under 2010 och troligen nå sin topp i Euroområdet i slutet av året eller början av 2011.

I Konjunkturinstitutets rapport från december 2009 konstateras Sverige befinna sig i en mycket djup lågkonjunktur, med många år kvar innan en återgång till fullt resursutnyttjande i ekonomin och en arbetslöshet på normala nivåer. BNP uppvisade en liten ökning under årets två sista kvartal och hushållens konsumtion ökade starkt för andra kvartalet i rad. Trots detta blev fallet i BNP kraftigare än Konjunkturinstitutets tidigare prognos förutspått och hamnade på minus 4,4 procent. Investeringarna inom svenskt näringsliv sjönk kraftigt under 2009 och kommer trots ljusningen i konsumtionen fortsätta ned även under 2010. Läget på de finansiella marknaderna har nästintill normaliserats efter den akuta kris som rådde under hösten och vintern 2008, även om de fortfarande är beroende av vissa stödåtgärder.

I sin rapport från december 2009 konstaterar det danska Finansministeriet att 2008 års BNP-fall på 4,3 procent var det kraftigaste sedan andra världskriget. Arbetslösheten har stigit väsentligt i Danmark, om än från låga nivåer. Tack vare det kvarstår den på historiskt låga nivåer och är betydligt lägre än i andra länder. 2010 väntas danskt BNP stiga med 1,3 procent, pådrivet av en växande privatkonsumtion, exporttillväxt samt ökande offentliga investeringar.

I rapporten Økonomiske analyser 1/2010 från den norska statistikmyndigheten SSB konstateras att Norge drabbades av lågkonjunkturen tidigt under 2009 men att nedgången i BNP bara varade till och med andra kvartalet. BNP-tillväxten under resterande kvartal var dock inte tillräckligt stark för att året skulle sluta på plus totalt sett. Den konsumtionsökning som ägt rum i norsk ekonomi sedan andra kvartalet 2009 är en stark bakomliggande faktor till att fallet hejdades och övergick till uppgång i BNP. Samtidigt som den norska exportsektorn har fått viss draghjälp av en fallande växelkurs för den norska kronan fortsätter investeringarna i näringslivet att falla. I rapporten förutspås att den norska ekonomin kommer påbörja en mild återhämtning under 2010 och att tillväxten i BNP kommer vara positiv, men lägre än normalt för några år framöver. Den kraftiga konjunkturedgången till trots ligger arbetslösheten på en fortsatt låg nivå och var bara 3,2 procent 2009. Vidare väntas investeringarna i näringslivet vara fortsatt låga.

Uppgifterna om utvecklingen i BNP-tillväxt och arbetslöshet enligt rapporterna ovan sammanfattas i nedanstående tabell.

Tabell 2: BNP-tillväxt respektive arbetslöshet (%) 2009-2011

BNP-tillväxt	2009	2010*	2011*
Norge	-1,5	1,5	1,9
Danmark	-4,3	1,3	1,6
Sverige	-4,4	2,7	3,3
Arbetslöshet	2009	2010*	2011*
Norge	3,2	3,5	3,9
Danmark	3,4	5,3	5,3
Sverige	8,5	10,1	10,4

*: Avser prognostiserade värden. Observera att då det inte framgår ur rapporterna vilka arbetslöshetsdefinitioner siffrorna utgår från bör arbetslöshetsnivåerna inte jämföras rakt av mellan länderna, utan fokus bör istället ligga på skillnaderna i utvecklingen. Källor: Økonomisk utsyn – Økonomiske analyser 1/2010 (SSB), Økonomisk Redegørelse December 2009 (Finansministeriet), Konjunkturläget December 2009 (Konjunkturinstitutet)

Aktuell statistik över utvecklingen av bruttoregionalprodukterna i samtliga enskilda regioner som ingår i ÖKS-programmet saknas. En nyligen publicerad prognos från Øresundsinsitutet pekar dock på en intressant divergens i Öresundsregionen. Medan den ekonomiska återhämtningen var i full gång i Skåne i slutet av 2009 hade Sjælland svårt att komma ur lågkonjunkturen, även om det började ljusna. Det var ganska stora skillnader i BNP-tillväxten i de två länderna under andra och tredje kvartalet. Medan Sveriges BNP steg med 0,3 respektive 0,2 procent under kvartal två och tre, sjönk Danmarks BNP med 2,6 procent under kvartal två.

En viktig orsak till de regionala skillnaderna mellan Sjælland och Skåne är att bostads- och fastighetsmarknaden fortsätter utvecklas åt olika håll. Bostadsmarknaden i och runt Köpenhamn har haft mycket större prisfall än i Skåne. Marknaden började återhämta sig först mot slutet av 2009. I Malmö däremot steg priserna med 10 procent under 2009 och har vänt tillbaka till toppnivåerna från 2007. Prisutvecklingen på fastighetsmarknaden i respektive region har följt liknande mönster, med kraftiga priskorrigeringar på den danska sidan, medan utvecklingen i Malmö är stabil.

Även om konjunkturen är på väg att vända är risken stor för kostnadsbesparingar och skattehöjningar i kommunerna, med en förhöjd risk att olika offentliga aktörer omfördelar sina utgifter för att säkerställa att de levererar den lagstadgade servicen till medborgarna. Detta kan få negativa konsekvenser för programmets projekt. Exempel på projekt som skulle kunna försvåras av försämrade kommunal ekonomi är utveckling av kulturen och kommunernas arbete med att främja cyklandet.

Trots ljusare utsikter för tillväxten i de olika länderna är investeringsklimatet bland företagen fortsatt svagt.¹ Detta innebär risker för de projekt som förutsätter deltagande från näringslivet, t ex byggandet av Nanokluster och stöd till kvinnliga företagare. Medfinansieringen från näringslivet kan försvåras då företag tvingas dra ner på utgifter som inte rör deras kärnverksamhet. Även om finansiering från näringslivet inte utlöser finansiering från ERUF, kan en minskad koppling till näringslivet försvåra den gränsregionala integrationen, eftersom företag spelar en central roll i denna. Därutöver är tillväxtambitionerna viktiga för programmet.

1.4.2 Regional arbetslöshet

I den förra årsrapporten konstaterades det att arbetslösheten minskade initialt under programperioden, men började öka i och med att finanskrisen bröt ut 2008. Arbetslösheten har sedan dess ökat nationellt i de tre länder som ingår i ÖKS-programmet, och regionalt i Öresundsregionen och Kattegat-Skagerrak-regionen.

Då det finns svårigheter med att göra exakta beräkningar av regional arbetslöshet väljer vi att peka på trenden för de olika regionerna, istället för att lyfta exakta siffror som kan bli missvisande. Under andra kvartalet 2009 ökade arbetslösheten i ÖKS-regionen, för att sedan minska något under tredje kvartalet men återigen öka under årets fjärde kvartal. De regioner som ingår i ÖKS-området i Norge och Sverige följde samma mönster som programområdet som helhet enligt de begränsade uppgifter som finns att tillgå. Den danska delen av ÖKS uppvisade däremot en stadig men liten ökning under hela 2009, om än från låga nivåer. Trenden för programområdet tycks således följa trenden för respektive land i övrigt, med stigande arbetslöshet. Nedanstående tabell visar hur den nationella arbetslösheten utvecklats i Sverige, Norge och Danmark 2008 - 2009.

---

¹ Finansministeriet december 2009, Konjunkturinstitutet december 2009 samt Statistisk Sentralbyrå 2010.

Tabell 3: Den nationella arbetslösheten, kvartalsvis 2008 - 2009

	2008K1	2008K2	2008K3	2008K4	2009K1	2009K2	2009K3	2009K4
Sverige	6,3	6,8	5,7	6,1	7,8	9,1	8,1	8,3
Danmark	3,4	3,1	3,4	3,5	5,2	6	6,1	6,8
Norge	2,5	2,8	2,5	2,6	3,1	3,4	3,3	2,9

Källa: Statistiska Centralbyrån (AKU), Danmarks Statistik (AKU) samt Statistisk Sentralbyrå (AKU). Värt att notera är att siffrorna för Danmark i detta fall är betydligt högre än de som angavs av danska Finansministeriet i deras rapport från december 2009. Detta kan bero på att olika underlag har använts i beräkningarna. Vi har emellertid valt att använda oss av siffrorna från respektive lands Arbetskraftsundersökning. Att jämföra arbetslöshetsstatistik mellan länder görs bäst som en indikation på trender.

Trots en ljusning i ekonomin och kommande tillväxt väntas inte detta omedelbart följas av en motsvarande ökning av sysselsättningen. Som tidigare nämnts har många företag haft ett lägre kapacitetsutnyttjande till följd av den ekonomiska krisen. Med ökade ordergångar kan företagen tillgodose efterfrågan med ett högre resursutnyttjande istället för nyanställningar. Företagen har tvingats till kostnadsbesparingar och effektiviseringar till följd av krisen. När ländernas kronkurser stiger gentemot andra valutor kommer de tvingas till fortsatta effektiviseringar. Arbetslösheten väntas bland annat därför fortsätta stiga i samtliga tre länder under kommande år. Det kan därför bli svårt för programmet att nå sina mål om högre sysselsättning.

Programmets relevans kan å andra sidan bli ännu högre med stigande arbetslöshet. Om arbetsmarknadsregionerna integreras och förstoras, förbättras troligen möjligheterna till matchning mellan arbetsgivare och arbetstagare, vilket har en positiv inverkan på sysselsättningen.

1.4.3 Gränsregionala pendlings- och flyttströmmar

Den absolut största delen av pendlingen mellan Sverige, Norge och Danmark består av svenskar som arbetar i Danmark och Norge. Den mellannordiska pendlingen har ökat generellt under 2000-talet, framför allt pendlingen mellan Sverige och Danmark. Förklaringarna till den stora pendlingen från Sverige är flera: av de nordiska länderna är Sverige befolkningsmässigt störst, samtidigt som det är det enda landet med landförbindelse till de två andra länderna. Därtill ligger Köpenhamns och Oslos huvudstadsområden nära gränsen mot Sverige, vilket påverkar pendlingens storlek och riktning eftersom arbetsmarknader med stort utbud av arbeten drar till sig arbetskraft. Då storstäder generellt har högre löner bidrar det också till att locka till sig arbetskraft, inhemsk såväl som utländsk.

Färsk statistik på hur många svenskar som fått jobb i Danmark finns inte, men under 2008 skedde ett trendbrott då antalet nya svenskar som skrevs in hos den danska skattemyndigheten under fjärde kvartalet minskade med 35 procent jämfört med samma period 2007. På helårsbasis innebar det en minskning med 13 procent under 2008. Det är sannolikt att svenskar hade det fortsatt svårare att få jobb i Danmark under 2009, då även Danmark drabbades av recessionen.²

Pendlingen från Sverige till Danmark har tidigare till stor del utgjorts av personer verkssamma inom branscherna Fastighets- och uthyrningsverksamhet och företagstjänster, Transport och kommunikation samt Handel m.m.

---

² Øresundsinstitutet

Svårigheterna att få jobb och lågkonjunkturen har även påverkat trafikflödet över Öresundsbron. Medan trafiken på bron tidigare år ökade stadigt med mellan 14 och 17 procent årligen, blev ökningen 2008 bara 5,1 procent. Enligt Öresundsbrons årsrapport för 2009 medförde den ekonomiska krisen att trafikflödet bara ökade med 1,2 procent under året, där hela ökningen låg på personbilstrafiken. På lastbilssidan minskade trafiken däremot med 12 procent. Tågtrafiken hade en mer positiv utveckling och ökade med 4,5 procent. Andelen pendlare uppvisade dock en marginell ökning, med 0,5 procentenheter till 41,5 procent 2009. Dessa siffror tyder på att handelsutbytet i form av varutransporter i regionen har minskat, medan personflödena fortsätter att öka.

Även om färsk statistik över pendlingsströmmarna saknas, kan den förstärkning av den norska kronan som skedde mellan fjärde kvartalet 2008 och första kvartalet 2009 (1,15 NOK/SEK i december 2008 och 1,24 NOK/SEK i februari 2009 – plus 8 procent) förmodas ha haft en liknande effekt som den vid Öresund. Eftersom förstärkningen av den norska kronan gentemot den svenska innebär att norrmännens köpkraft har ökat, kan norrmännens intresse för shopping- och helgresor till Sverige mycket väl ha blivit större. Detta gynnar i så fall bruttoregionalprodukten i de svenska regioner som tar emot norska konsumenter, vilket på kort och längre sikt kan leda till fler arbetstillfällen. Det är emellertid svårt att säga hur detta kan tänkas påverka den gränsöverskridande arbetspendlingen på kort och längre sikt.

Enligt färsk statistik från Øresundsinstitutet håller det på att ske ett trendbrott i flyttströmmen över Öresund. Under den senaste tioårsperioden har fler flyttat från Danmark till Skåne än tvärtom. Under 2009 var emellertid nettoinflyttningen från Danmark på en historiskt låg nivå och flyttströmmen från Skåne till Danmark har nu börjat växa sig större. År 2010 uppskattar Øresundsinstitutet att fler kommer flytta från Skåne till Danmark än tvärtom. Detta skulle i så fall vara ett tecken på normalisering av öresundsregionens bostadsmarknad med jämna flyttströmmar i båda riktningar. Kraftigt höjda bostadspriser i Skåne i kombination med en starkare svensk krona tros driva på denna utveckling.³

1.4.4 Omvärldsförändringar

Utöver den konjunkturella utveckling som redan nämnts, har inte 2009 varit särskilt omvälvande för programmet. Det finns dock några saker som kan ha viss betydelse för programmet. Här kan exempelvis valen i Danmark nämnas, som lett till att personer på nyckelpositioner har bytts ut.

Beslutet att i Sverige permanenta det regionförsök som pågått i Västra Götaland och Skåne, kan ge ökad stabilitet då mer makt flyttas från statliga myndigheter till regionerna. Detta kan få positiva effekter då större möjlighet ges att ta tillvara på de regionala förutsättningarna, vilket kan förbättra näringslivsklimatet i regionerna.

Även den maktförskjutning som skett i Norge, där ytterligare uppgifter förts över från staten till regionerna (fylkeskommunerna) kan påverka programmet. Detta kommer ge regionerna bredare ansvar för den regionala utvecklingen, bland annat genom trafik, miljö och näringspolitik. I den mån nya offentliga aktörer skapas kan detta komma att påverka programmet.

---

³ <http://www.oresundsinstitutet.org/2010/02/26/danska-flyttvagen-till-skane-fortsatter-men-fler-flyttar-tillbaka-an-nagonsin/>

2 Genomförandet av programmet

2.1 Programmet

Programmet har per den 31 december 2009 varit igång i knappt två år. Brist på ansökningar och därmed beslut om stöd präglade genomförandet av programmet under 2009. Diskussioner kring strategier för att åtgärda bristerna har varit återkommande på de båda styrkommittéernas möten och på Övervakningskommitténs möten under året.

Den 4 september besökte en delegation från Europeiska kommissionens direktorat för regionalpolitik, DG Regio, Malmö och Tillväxtverkets programkontor. Delegationen leddes av dåvarande kommissionär Pawel Samecki. Frågor som lyftes var bland andra Östersjöstrategins koppling till strukturfondsfinansierade insatser. Delegationen fick även en presentation om Öresund Science Region (ÖSR) och projekt som ÖSR driver med finansiering från EU. Då Tillväxtverket även är förvaltande myndighet för det regionala strukturfondsprogrammet för Skåne-Blekinge gavs även presentationer om detta program och insatser finansierade av programmet.

För **ÖKS-projekt** (projekt som löper på tvärs över de två delprogrammen) har det under 2009 genomförts två ansökningsomgångar. Möjligheten att söka ÖKS-projekt har marknadsförts av programsekretariatet i samband med informationsaktiviteter för delprogrammen. ÖKS-projekt intresserar en bred skala av aktörer. Under 2009 har projekten partnerskap som kombinerar forskning/utveckling, kommunala bolag och offentlig förvaltning på kommunal och regional nivå. Projekten kännetecknas av ett bredare partnerskap än varit fallet under 2008. Folkhälsa, samhällsplanering och turism är teman som varit aktuella under 2009.

I **delprogram Kattegat-Skagerrak** har det genomförts två ansökningsomgångar för Kattegat/Skagerrak-projekt under 2009. Antalet ansökningar har fördubblats under 2009 jämfört med föregående år. Projekten präglas av bredd vad gäller partnerskap, aktiviteter och fokus. Bakom de 11 projekt (exklusive förberedande projekt) som beviljats stöd under 2009 står 94 aktörer som spänner från intresseorganisationer till statliga institutioner. Särskilt stort deltagande märks från kommuner, kommunala organisationer och kommunala bolag. Förutom dessa är universitet och högskolor aktiva, främst i samverkan med lokala/regionala myndigheter och/eller bransch- och intresseorganisationer eller privata aktörer. Triple helix perspektivet är med andra ord relativt väl representerat. Den geografiska spridningen är stor och alla regioner/fylken har aktörer aktiva i projekt godkända under 2009. Det största antalet aktörer finns i och omkring de befolkningstäta områdena i regionen men även regionens utkanter är representerade.

Under 2009 har de första resultaten av Styrkommitté Kattegat-Skagerraks tematiska fokus blivit märkbara. Knappt hälften (5 av 11) av projekten är resultat av detta arbete liksom 5 förberedande projekt. Förutom projekt inom de strategiska temana energi, miljö och maritima frågor är turism, entreprenörskap och näringslivsutveckling centrala teman i projektportföljen.

Prioriterat område 1 "hållbar ekonomisk tillväxt" är det dominerande, tätt följt av 2 "binda samman regionen". Prioriterat område 3 "Vardagsintegration" är än så länge det minst attraktiva området och är helt utan beviljade projekt under 2009.

I **delprogram Öresund** genomfördes fyra ansökningsomgångar under 2009.

Under året har det varit tät kontakt med 43 projektidéer vilka visat intresse för programmet. Delprogrammet har märkt ett särskilt stort intresse från universitet och högskolor. Öresund.org som står bakom Öresundsuniversitet och Öresund Science Region har varit en drivande aktör och det har godkänts 5 projekt med Öresundsuniversitetet som Lead Partner och ett mikorprojekt under 2009 och detta intresse verkar hålla i sig. Vid årets sista ansökningsomgång mottog programmet ytterligare två ansökningar från Öresundsuniversitetet. Flera av dessa projekt är knutna till den europeiska forskningsanläggningen European Spallation Source (ESS) som ska stå färdig 2018. Samtidigt märker delprogrammet ett större intresse från kommuner, regioner och andra mindre aktörer vilket är positivt liksom ett stigande intresse för prioriterat område 3 "främja vardagsintegration". Fortfarande finns det en bred spridning vad gäller teman och ämnen hos projekten.

2.1.1 Ansökningar och beslut

Vid ingången av 2009 var 4,81 % av programbudgeten prioriterad av Övervakningskommitté och Styrkommittéer. Programmet har under 2009 genomfört fyra ansökningsomgångar, varav fyra varit öppna för Öresundsprojekt och två varit öppna för ÖKS-projekt och Kattegat/Skagerrak-projekt. Efter prioritering av Övervakningskommitté och Styrkommittéer har totalt 37 ansökningar beviljats stöd under 2009. Sammanlagt beviljat stöd för dessa 37 projekt uppgår till ca 24 miljoner EUR (totalt beviljat stöd för 2008-2009 är ca 29 miljoner EUR).

Sett i beviljat stöd i genomsnitt per projekt var projekten något större under 2009 än föregående år. Totalt för programmet är det genomsnittliga beviljade stödet ca 650 000 EUR.

Under året ökade flödet av ansökningar avsevärt jämfört med 2008. Det totala antalet ansökningar var dock fortsatt lägre än förväntat när programmet togs fram. Ett stort antal aktiviteter har genomförts för att öka inflödet av ansökningar.

Tabell 4: Projektansökningar och beslut per insatsområde (ERUF)

År	Prioriterat område	Antal beviljade ansökningar	Nationell medf. EU	Nationell medf. Sverige	Nationell medf. Danmark	Beviljat belopp ERUF	Beviljat belopp IR-medel	Beslutat av budget i procent (ERUF)
2008	1	1	1 210 001	580 000	630 001	940 451	0	1,89%
2008	2	6	4 117 833	1 787 967	2 329 866	4 086 108	3 607	11,13%
2008	3	1	25 252	11 520	13 732	25 000	0	0,14%
Totalt 2008		8	5 353 086	2 379 487	2 973 599	5 051 559	3 607	4,81%
2009	1	21	17 785 013	9 709 054	8 075 959	18 046 295	7 662 773	36,21%
2009	2	13	5 369 485	2 723 460	2 646 025	5 366 852	601 824	14,62%
2009	3	3	838 555	406 012	432 543	838 266	184 421	4,57%
Totalt 2009		37	23 993 053	12 838 526	11 154 527	24 251 413	8 449 018	23,12%
Totalt	1	22	18 995 014	10 289 054	8 705 960	18 986 746	7 662 773	38,10%
Totalt	2	19	9 487 318	4 511 427	4 975 891	9 452 960	605 431	25,74%
Totalt	3	4	863 807	417 532	446 275	863 266	184 421	4,70%
Totalt		45	29 346 139	15 218 013	14 128 126	29 302 972	8 452 625	27,93%

2.1.2 Utbetalning

Det svaga inflödet av ansökningar kombinerat med en relativt stort andel avslag under programmets första ansökningsrundor har resulterat i en låg nivå för beviljade medel, vilket har medfört att endast 62 999 EUR var utbetalade till projekten vid utgången av 2009. Övriga faktorer som har påverkat nivån på utbetalningarna är införandet av den nya budgetmodellen, som medförde att uppstarten av projekten och ansökningarna om utbetalning försenades.

Vidare har upphandlingen av dansk First Level Control (tillsynsførende) tagit lång tid och vid utgången av mars 2010 hade granskningen av danska projektpartners i den nya budgetmodellen ännu inte kommit igång. Svensk First Level Control var inledningsvis underbemannade, men hade vid utgången av mars 2010 startat granskningen av alla inkomna redovisningar och certifierat merparten.

Tabell 5: Utbetalt per insatsområde (EUR)

År	Prioriterat område	Utbetalt belopp EUR	Utbetalning av budget i procent
2008	1	0 €	0,00%
2008	2	0 €	0,00%
2008	3	0 €	0,00%
2008	Programmet	0 €	0,00%
2009	1	14 834 €	0,03%
2009	2	52 032 €	0,14%
2009	3	0 €	0,00%
2009	Programmet	66 866 €	0,06%
Totalt	1	14 834 €	0,03%
Totalt	2	52 032 €	0,14%
Totalt	3	0 €	0,00%
Totalt	Programmet	66 866 €	0,06%

2.1.3 Inbetalningar från Kommissionen

Inga inbetalningar har erhållits från Kommissionen under 2009. Den första inbetalningen kommer efter programmets första utgiftsdeklaration som skickades till Kommissionen den 16 april 2010.

2.1.4 Resultatuppföljning

Under 2008-2009 slutredovisades inga projekt. Under beredningen av inkomna ansökningar reser programsekretariatet bland annat frågor om förväntade projektresultat. Sökande ombeds då att beskriva hur planerade projekt mål är rimliga att uppnå genom de planerade projektaktiviteterna.

2.2 Uppgifter om överensstämmelse med gemenskapslagstiftning

Förvaltande myndighet bedömer att programmet, med den organisation och de system som används, genomförs på ett effektivt och korrekt sätt och i enlighet med principerna om en sund ekonomisk förvaltning. Programmet har inte stött på några problem vad gäller överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen.

2.3 Betydande problem och åtgärder för att lösa dem

Under 2009 hade programmet fortsatt lägre inflöde av ansökningar än vad som förväntats vid programframtagandet. Detta uppmärksammades också i programmets första utvärdering. Styrkommittéerna och Övervakningskommittén har kontinuerligt under året diskuterat orsaker och åtgärder för att öka antalet stödbara ansökningar. Programsekretariatet har genomfört en mängd projektmöten, seminarier och konferenser samt har kontaktat de projekt som genomfördes under förra programperioden i Öresund för att höra om idéer kring eventuell fortsättning. Aktiviteterna kommer att fortsätta i samma nivå under 2010.

2009 var också det första året programmet kunde förvänta sig ansökningar om utbetalning från godkända projekt. De första ansökningarna nådde förvaltande myndighet under december 2009 vilket var senare än beräknat. För att avsevärt utbetalningen av stöd har programsekretariatet kontaktat de godkända projekten för att mana på dem att upparbeta kostnader enligt plan och inte missa deadline för rekvisition. Förvaltande myndighet förväntar att inströmningen av ansökningar om utbetalning kommer att öka avsevärt under våren och hösten 2010.

Övervakningskommittén och styrkommittéerna har uppmärksammats på det låga inflödet av ansökningar, vilket i sin tur påverkar besluts- och utbetalningstakten i programmet. Övervakningskommittén eftersträvar godkända projekt av god kvalitet och gav genomförandeorganisationen i uppdrag att ta fram förbättrade urvalskriterier. I november 2009 beslutades om nya urvalskriterier i programmet. Vägledande frågor och exempel kring kriterierna till projektansökare ska underlätta för dem att uppfylla kriterierna.

Vid övervakningskommitténs möte i november 2009 togs frågan upp om möjligheten att ändra i programmets finansieringsplan och infoga en kolumn för nationell privat finansiering. Syftet med att ge möjlighet för privat medfinansiering skulle vara att utvidga mängden av aktörer som kan delta med egen medfinansiering i projekt och därmed öka antalet ansökningar och bredda projektens partnerskap. Övervakningskommittén beslutade att ge förvaltande myndighet i uppdrag att till nästkommande möte utreda förutsättningarna för att tillföra en kolumn med privat medfinansiering.

Övervakningskommittén har även gett förvaltande myndighet i uppdrag att utarbeta en gemensam modell för att genomföra mindre projekt i hela programmet med beteckning: Förprojekt med en förenklad ansöknings, avrapporterings- och rekvisitionsprocedur. Detta kan leda till flera förprojekt som senare utvecklas till vanliga projekt.

Vidare har förvaltande myndighet fått i uppdrag att föreslå Kommissionen en programändring så att Öresundskommittén kan agera projektaktör. Ett antal proaktiva informationsinsatser har genomfört under året.

2.4 Förändringar i genomförandet av det operativa programmet

Inga förändringar i genomförandet av det operativa programmet har gjorts under 2009.

2.5 Betydande förändringar enligt artikel 57 i förordning (EG) nr 1083/2006

Inga betydande förändringar att redovisa.

2.6 Samordning med andra finansieringsformer

Tillväxtverket är förvaltande myndighet för ÖKS-programmet samt för de åtta regionala strukturfondsprogrammen i Sverige. Bland dessa överlappar programmen för Skåne-Blekinge, Småland och Öarna samt Västsverige ÖKS-programmets programgeografi. Dessa uppdrag ger per automatik en bro mellan programmen. Det gemensamma ärendehanteringssystemet NYPS som används är också ett verktyg för att kunna kontrollera om projekt fått medel från andra program som också använder systemet.

När det programsekretariatet får in projektansökningar från projekt som till exempel har stödmottagare i de områden som är gemensamma med Sverige-Norge programmet förs diskussioner med Norsk förvaltande organisation som är engagerad i båda programmen. Avstämning sker även i relevanta fall mot Fiskerifonden och Landsbygdsutvecklingsprogram.

Programsekretariatet har regelbundna avstämningar med regionala kontaktpersoner (i Öresund med Styrkommitténs referensgrupp och i KASK med det regionala nätverket). Detta säkrar att det finns en koppling mellan regionala prioriteringar och beslut.

2.7 Samordning med EU:s strategi för Östersjöregionen

Den 26 oktober 2009 antog Europeiska rådet en strategi för Östersjöregionen. Kommissionen har uppmanat alla program inom Östersjöregionen att vidta vissa åtgärder för att stärka programmets koppling till EUSBSR. Det är upp till varje programs Övervakningskommitté att besluta hur programmen ska agera. Övervakningskommittén och de båda styrkommittéerna fick under hösten 2009 information om strategin och dess prioriteringar och hur dessa passar in med ÖKS-programmet.

Vid Övervakningskommitténs möte den 26 november diskuterades programmets implementering av strategin. Inför mötet hade programsekretariatet tagit fram ett diskussionsunderlag – EU:s östersjöstrategi och programmet Interreg IV A Öresund-Kattegat-Skagerrak: Sammanhang, möjligheter och utmaningar. Övervakningskommittén beslutade att förvaltande myndighet till nästa möte skulle ta fram förslag till hur programmet ska implementera EUSBSR samt att beslut skulle fattas vid första mötet 2010.

Förvaltande myndighet och programsekretariatet har under hösten 2009 och våren 2010 uppmärksammat strategin bland annat i programmets nyhetsbrev – InterNyt och vid programevenemang.

Översiktligt kan sägas att programmets prioriterade områden, som är tvärsektoriella, stämmer väl överens med strategins fyra teman och med de femton prioriterade områdena i handlingsplanen:

Tabell 6: Koppling mellan programmet och EUSBSR

Prioriterade områden i programmet	Finansiering ERUF per prioritet enligt OP (ej fördelad på delmålen i OP)	Länkar till EUSBSR prioriterade områden
1. Främja hållbar ekonomisk tillväxt	49 834 543	7, 8, 12
- kunskapsbaserad tillväxt och stärkta spetskompetensen, teknologikutveckling		
- utveckling av företag och		

entreprenörer		
- Besökare och företagsetableringar		
2. Binda samman regionen	36 720 189	2, 3, 5, 9, 11, 14
- institutionellt samarbete och gemensamma planer och strategier		
- sammanhängande och hållbart transport- och infrastrukturensystem		
- service och kapacitetsutnyttjande, välfärdsfrågor		
- Samspel mellan regionens delområden		
3. Främja vardagsintegration	18 360 094	6, 12
- utbildning och arbetsmarknad		
- kunskap om regionen, kulturell och historisk identitet		
- mänskliga och informella mötesplatser		

Programmet hade under 2009 ännu inte börjar registrera projekt som ligger i linje med strategin men ett antal av de godkända projekten kan sägas bidra till målen i strategin. Nedan ges två exempel och vilket tema de passar inom:

Tema 7: BrandIT - Branding af ICT-klustret i Öresundsregionen Projektet utgör den första fasen av en omfattande satsning på branding av ICT-klustret i Öresundsregionen med målet att skapa tillväxt i ICT-sektorn. Projektet har som övergripande mål att skapa tillväxt i ICT-sektorn genom en gemensam satsning på branding av ICT-klustret i Öresundsregionen. Projektet består av fem aktiviteter; 1. Klusteranalys, 2. Framtagande av kommunikationsplan, 3. Framtagande av identitet, 4. Marknadsstrategi samt 5. Projektledning. Under arbetet med dessa aktiviteter kommer statistiska underlag att tas fram som beskriver ICT-klustret i regionen. Därtill kommer en plan presenteras kring hur klustret ska kommunicera internationellt. Under framtagandet av en identitet kommer arbetet att mynna ut i en gemensam grafisk profil. Avslutningsvis ska också en plan sammanställas över hur marknaden ska bearbetas. Lead Partner är Öresundsuniversitetet. Beviljat EU-stöd till projektet 489 750 EUR.

Tema 12: Framtidskuster – hållbar utveckling i kustsamhällen

Projektet Framtidskuster är ett samarbetsprojekt som överskrider de tre ländernas geografiska, kulturella och ekonomiska gränser. Värdet av att utveckla strategier för en framtida gemensam kustledstriangel är såväl ekonomiskt som socialt och kulturellt. Samtliga projektpartners har olika erfarenheter av besöksnäring och hamnutveckling, men begränsas ofta av den egna organisationens räckvidd och brist på långsiktigt eller innovativt tänkande. Genom gränsöverskridande samverkan kommer projektet generera bättre resursutnyttjande och nyskapande strategier till gagn för besöksnäringen inom ÖKS-området. Genom att revitalisera det regionala kulturarvet i kombination med en gemensam historisk bakgrund bidrar projektet till industriell innovationskraft som skapar hållbar ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft, men bidrar också till att stärka livskvaliteten i de fokuserade samhällena. Detta skall ske genom ett ömsesidigt lärande om och ytterligare utvecklande av, olika strategier för hållbar utveckling i kustsamhällen, såväl som att inom vissa fält utveckla gemensamma strategier. Lead Partner är Øresundsuniversitetet och Norsk Prosjekterier är Vest-Agder fylkeskommune. Beviljat EU-stöd till projektet är 447 026 EUR.

3 Genomförande per prioriterat område

Under 2009 genomfördes fyra ansökningsomgångar i programmet. Totalt har 50 ansökningar inkommit under 2009 (inklusive mikro-/förberedandeprojekt). Programmet har tre prioriterade områden som är öppna för projekt:

- 1: Främja hållbar ekonomisk tillväxt
- 2: Binda samman regionen
- 3: Främja vardagsintegration

Av dessa tre prioriterade områden är det område 1 som är populärast att söka inom. Detta område är också det som tilldelats störst andel av budgeten i finansieringstabellen.

3.1 *Prioriterat område 1 – Främja hållbar ekonomisk tillväxt*

Prioriterat område 1 – Främja hållbar ekonomisk tillväxt har hittills haft det högsta söktrycket i programmet. Under året har 21 projektansökningar beviljats stöd med ett sammanlagt beslutat belopp på ca 18 miljoner EUR.

3.1.1 Ansökningar och beslut

Av de 21 projektansökningar som beviljats stöd är 4 av typen mindre projekt (mikro- eller förberedande projekt) som har en projektlängd på maximalt sex månader. Några exempel på projekt som beviljats stöd under 2009 är:

NORD-OSTRON

NORD-OSTRON är ett samarbete som består av Universitets och utvecklingsaktörer i Norge, Sverige och Danmark. Lead Partner är Göteborgs universitet och Norsk Prosjekteier är Universitetet for Miljø og Biovitenskap. Projektet ska vara drivande inom gränsöverskridande innovations- och näringslivsutveckling för maritima näringar i sydvästra Skandinavien. Detta ska ske genom utveckling av modeller och verktyg för odling av skandinaviska ostron/østers. Beviljat EU-stöd är 659 032 EUR.

COINCO North

Corridor of Innovation and Cooperation (COINCO) North är ett strategiskt utvecklingsprojekt som består av 15 parter. Projektets syfte att stärka hållbar tillväxt och utveckling genom att: minska tider och kostnader för transporter, skapa nya arenor för näringslivssamarbeten, stärka regionen som en attraktiv plats att leva och bo i, besöka och etablera nya verksamheter i. Oslo Teknopol är norsk prosjekteier och Business Region Göteborg är Lead Partner. Beviljat EU-stöd för projektet är 282 261 EUR.

Öresund EcoMobility

Öresundsregion är Skandinaviens största trafikknutpunkt för alla transportmedel, både inom gods- och persontransport. Projektets mål är att utbyta, samla och skapa kunskap om möjligheterna att främja EcoMobility i Öresundsregionen. Projektet mål är att bidra till välstånd och tillväxt genom att främja innovation inom klimatvänliga transporter samt genom att öka den regionala kompetensen i Öresundsregionen. Lead Partner är Öresundsuniversitetet. Beviljat EU-stöd till projektet är 1 988 718 EUR.

BrandIT (Fas I)

Projektet utgör den första fasen av en omfattande satsning på branding av ICT-klustret i Öresundsregionen med målet att skapa tillväxt i ICT-sektorn. Projektet har som övergripande mål att skapa tillväxt i ICT-sektorn genom en gemensam satsning på branding av ICT-klustret i Öresundsregionen. Projektet består av fem aktiviteter; 1) Klusteranalys, 2)

Framtagande av kommunikationsplan, 3) Framtagande av identitet, 4) Marknadsstrategi samt 5) Projektledning. Under arbetet med dessa aktiviteter kommer statistiska underlag att tas fram som beskriver ICT-klustret i regionen. Lead Partner är Öresundsuniversitetet. Beviljat EU-stöd för projektet är 489 750 EUR.

3.1.2 Utbetalning

Vid utgången av året hade 10 668 EUR betalats ut till projekt inom prioriterat område 1. Se även text under avsnitt 2.1.2.

3.1.3 Resultatuppföljning

Varje projekt har angett huruvida projektets insatser påverkar jämställdhet, integration och miljö. I tabellen nedan visas klassificeringarna för de horisontella kriterierna för projekt som prioriterats av styrkommitté/övervakningskommitté t.o.m. den 31 december år 2009 inom prioriterat område 1.

Kriterium	Direkt positiv påverkan	Övervägande positiv påverkan	Övervägande negativ påverkan
Jämställdhet	2	19	0
Integration och mångfald	0	21	0
Miljö	3	18	0

Inga projekt avslutades under 2009 och då de flesta projekt är treåriga har de ännu inte kunnat uppvisa mätbara resultat i statusrapporterna.

3.2 Prioriterat område 2 – Binda samman regionen

Prioriterat område 2 – Binda samman regionen har hittills haft det näst högsta söktrycket i programmet. Under året har 13 projektansökningar beviljats stöd med ett sammanlagt beslutat belopp på ca 5,3 miljoner EUR.

3.2.1 Ansökningar och beslut

Av de 13 projektansökningar som beviljats stöd är 5 av typen mindre projekt (mikro- eller förberedande projekt) som har en projektlängd på maximalt sex månader. Några exempel på projekt som beviljats stöd under 2009 är:

VISK

Vattenburen virusmitta är enligt WHO den största hälsorisk förknippad med vattenförsörjning. Sverige, Norge och Danmark har liknande erfarenheter av virusmitta i vatten/livsmedel idag och delar också samma recipient i Kattegat/Skagerrak. Projektet VISK ska bl.a. öka kompetensen inom programområdet genom att etablera ett levande kunskapsnätverk som kan hantera virusrelaterade frågor. Projektet ska också ta fram en handbok för vatten- och avloppsverksamheter om hur man bäst hanterar problem kring vattenburen virusmitta och binda samman organisationer inom vattenförsörjningen genom att arbeta fram gemensamma planer för hantering av virusrisker. Projektet består av 18 partners från Sverige, Norge och Danmark. Lead Partner är Göteborg stad och Norsk prosjekteier är Norges Veterinærhøgskole. Beviljat EU-stöd till projektet är 1 634 959 EUR.

Hållbara boplatser i Öresundsregionen

Den växande insikten om hur klimatförändringar och jordens begränsade resurser påverkar människans livsbetingelser måste leda till nya, mer hållbara koncept för utformningen av städer och byggnader. Idag har många kommuner klimat- och hållbarhetsstrategier, men svårigheten ligger i att omsätta dessa i konkret handling inom en uppdelad stad och kommunal förvaltning. Projektets målsättning är ökad kunskap om potentiella lösningar för hållbar stadsutveckling, samt inspiration till lokalt kommunalt utvecklingsarbete genom att utnyttja, sammankoppla och utveckla regionala kompetenser i hållbar stads- och bebyggelseplanering. Projektet vill skapa områdesspecifika scenarier för Hållbara boplatser, vilket saknas idag på grund av sektoriserade beslutsstrukturer i kommunerna och fragmenterade forskningsinsatser vid universiteten. Inom projektet identifieras såväl framgångsfaktorer som barriärer för en hållbar utveckling, med syfte att skapa bättre underlag för framtida beslutsfattande och forskningsinsatser. På längre förväntas projektet även resultera i utveckling kommunala strategier och gränsregionala samarbeten mellan kommuner, professionella aktörer och universitet. Lead Partner är Lunds Universitet. Beviljat EU-stöd till projektet är 467 753 EUR.

PRINCIP

PRINCIP står för PRoactive and INtegrated Climate change In resource Planning. Projektet ska kartlägga vad regionernas vinst blir av att arbeta med energieffektiviseringar i form av minskad förbrukning. PRINCIP ska utifrån konkreta åtgärder ge förslag till vision samt klimat- och energiplaner för kommuner och regioner. Projektet ska se på specifika barriärer och konkreta lösningsförslag för energieffektiviseringar inom utvalda sektorer. Under projektiden ska projektet samla goda erfarenheter från kommuner och regioner i Kattegat/Skagerrak-området. Utifrån detta material ska en inspirations- och aktivitetskatalog sammanställas för att fungera som vägledning när kommunerna ska fatta klimatsmarta beslut kring sin energiförsörjning. I projektet ingår svenska, norska och danska partners. Aalborg kommune är Lead Partner i projektet. Beviljat EU-stöd till projektet är 669 864 EUR.

3.2.2 Utbetalning

Vid utgången av året hade 52 031 EUR betalats ut till projekt inom prioriterat område 2. Se även text under avsnitt 2.1.2.

3.2.3 Resultatuppföljning

Varje projekt har angett huruvida projektets insatser påverkar jämställdhet, integration och miljö. I tabellen nedan visas klassificeringarna för de horisontella kriterierna för projekt som prioriterats t.o.m. den 31 december år 2009 inom prioriterat område 2.

Kriterium	Direkt positiv påverkan	Övervägande positiv påverkan	Övervägande negativ påverkan
Jämställdhet	0	13	0
Integration och mångfald	1	12	0
Miljö	4	9	0

Inga projekt avslutades under 2009 och då de flesta projekt är treåriga har de ännu inte kunnat uppvisa mätbara resultat i statusrapporterna.

3.3 Prioriterat område 3 – Främja vardagsintegration

Prioriterat område 3 – Främja vardagsintegration har hittills haft det lägsta söktrycket i programmet. Under året har 3 projektansökningar beviljats stöd med ett sammanlagt beslutat belopp på ca 0,8 miljoner EUR.

3.3.1 Ansökningar och beslut

Av de 3 projektansökningar som beviljats stöd är inget av typen mindre projekt (mikro- eller förberedande projekt). De projekt som beviljats stöd under 2009 är:

Västerhavets Kulturarv

Flera kulturinstitutioner kring Kattegat och Skagerrak sitter med varsin pusselbit av den gemensamma historien kring det skandinaviska innanhavet, det så kallade Västerhavet. Pusselbitarna måste läggas ihop för att kunna stärka samhörighet och kunskapen och därmed öka vardagsintegrationen i programområdet. Detta ska göras genom ett antal konkreta aktiviteter kring Västerhavets gemensamma kulturyttringar som stadsutveckling, arkitektur, herrgårdskultur, handel, sjöfart samt idé och tankemönster. Genom skapandet av pedagogiskt läromedel, vandringsutställning och andra utbildningsinsatser ska det ske en ökning av aktiviteter mellan skolor, museer och andra kulturinstitutioner, universitet och forskningsinstitutioner i programområdet. Detta för att revitalisera den vardagsintegration som tidigare fanns i Kattegat/Skagerrak-området under 1700-talet. Lead Partner är Göteborgs Stadsmuseum och Norsk Prosjekteier är Larvik kommune. Beviljat EU-stöd till projektet är 192 963 EUR.

Kulturdriven Innovation

En viktig faktor för att utveckla vardagsintegrationen i Öresundsregionen är att öka mobiliteten bland studenter samt att öka integrationen och erfarenhetsutbytet mellan verksamheter på olika sidor av Sundet. Projektets mål är att utveckla arbetsmodeller för hur man genom tillämpad kulturanalys kan få verksamheter att arbeta tvärs över sundet samt att utveckla modeller för hur man får studenter inom humaniora att integreras i förvärvslivet på en öresundsgemensam arbetsmarknad. Vidare önskar projektet att skapa en permanent struktur för samarbete mellan humanister/samhällsvetare och förvärvsliv i Öresundsregionen där projektets erfarenheter förmedlas och görs generaliserbara till båda andra universitetsutbildningar och arbetsmarknadssektorer. Lead Partner är Saxo-instituttet (Københavns universitet). Beviljat EU-stöd till projektet är 211 688 EUR.

Bättre möjligheter på arbetsmarknaden – utveckling av vuxenutbildning i Öresundsregionen

Bättre möjligheter på arbetsmarknaden är ett projekt mellan en dag utbildningsinstitutioner och kommunala arbetsgivare. Projektet ska bidra till att främja vardagsintegrationen i Öresundsregionen genom att koppla svenska arbetssökande till potentiella arbetsgivare i Danmark. Projektet är en vidareutveckling av mikroprojektet "Efteruddannelse på tværs" som fokuserade på området handel och service. Projektets syfte är att genom vuxenutbildning och vidareutbildning tillgodose behovet av arbetskraft på den regionala arbetsmarknaden. Fokus ligger främst på potentiella och nuvarande pendlare inom områdena vård/hälsa samt barn/pedagogik/fritid. Lead Partner är Voksen Pædagogisk Center (VPC). Beviljat EU-stöd till projektet är 433 615 EUR.

3.3.2 Utbetalning

Vid utgången av året hade inga EU-medel betalats ut till projekt inom prioriterat område 3. Se även text under avsnitt 2.1.2.

3.3.3 Resultatuppföljning

Varje projekt har angett huruvida projektets insatser påverkar jämställdhet, integration och miljö. I tabellen nedan visas klassificeringarna för de horisontella kriterierna för projekt som prioriterats t.o.m. den 31 december år 2009 inom prioriterat område 3.

Kriterium	Direkt positiv påverkan	Övervägande positiv påverkan	Övervägande negativ påverkan
Jämställdhet	0	3	0
Integration och mångfald	2	1	0
Miljö	0	3	0

Inga projekt avslutades under 2009 och då de flesta projekt är treåriga har de ännu inte kunnat uppvisa mätbara resultat i statusrapporterna.

4 Administration av programmet

4.1 Förvaltande myndighet

Programperiodens andra år har varit intensivt.Handledningar, policys, riktlinjer och blanketter har tagits fram och vidareutvecklats. Dessa har sedan löpande lagts ut på programmets hemsida. Arbetet har koordinerats av förvaltande myndighet med hjälp av programmets arbetsgrupp (deltagare från Förvaltande myndighet, Norsk förvaltande organisation och programsekretariatet).

Förvaltande myndighet har genomfört ett antal utbildningar inom olika områden som har central betydelse för genomförandet av strukturfondsprogrammet. Utbildningsutbudet har styrts av att programgenomförandet nu är i full gång vilket har medfört utbildningsbehov inom till exempel offentlig upphandling och kundbemötande. De samarbeten som inletts med andra aktörer i de tre länderna har vidareutvecklats och fördjupats.

Förvaltande myndighet deltar regelbundet i träffar för erfarenhetsutbyte med Interregprogrammen Nord, Botnia-Atlantica, Sverige-Norge, Fehmernbelt region och Syddanmark-Schleswig-K.E.R.N. Erfarenhetsutbyte sker också med Interreg programmen Central Baltic samt South Baltic och med de regionala strukturfondsprogrammen i Sverige och Danmark. Erfarenhetsutbytena är ett sätt att fånga upp de frågeställningar som är aktuella och diskutera lösningar och metoder.

4.2 Norsk förvaltande organisation

Norsk förvaltande organisation (NFO) har haft ett intensivt år. Förnekling i genomförandet av programmet har varit i fokus för samarbetet med förvaltande myndighet och programsekretariatet. Det har arbetats kontinuerligt med uppdatering av rutiner, regler och blanketter. Det norska partnerskapsavtalet är nu också på plats. NFO har deltagit i flertalet möten och kompetensutvecklingstillfällen med förvaltande myndighet, programsekretariatet och det norska partnerskapet.

Flera projekt är nu igång och det har gjorts kontroller och betalats ut norska Interreg medel till de flesta projekten. Det förväntas att kontroll och utbetalning av medel kommer att öka avsevärt under 2010. Det har ännu inte gjorts någon uppföljning av projekt förutom vid rekvisering av medel men detta kommer att göras när projekten kommit något längre i genomförandet.

4.3 Gemensamt tekniskt sekretariat

Programsekretariatet har två kontor – ett i Köpenhamn med huvudansvar för delområde Öresund och ett i Kungsbacka med huvudansvar för delområde Kattegat/Skagerrak. Båda kontoren betjänar sin respektive styrkommitté. Båda kontoren är involverade i beredning av ÖKS-projekt.

Programsekretariatets arbetssätt har till följd av Rambölls utvärdering justerats på ett antal punkter. Bland annat har man arbetat med att förbättra rådgivningsmöten och formerna för den dagliga kontakten med projekten. Projekt som legat i pipeline har fått tät uppföljning och alla har fått muntlig och skriftlig feedback i utvecklingsfasen. Därutöver har alla projekt fått erbjudande om genomgång och rådgivning om projektbudgeten. Det största insatsområdet har varit att stötta projekten inför inlämning av ansökan.

Båda sekretariatskontoren (Öresund och Kattegat-Skagerrak) har under 2009 bytt sekretariatsledare vilket har betytt både förlorad kompetens och press på mänskliga och finansiella resurser. Båda kontoren har också haft flera medarbetare på föräldraledighet vilket ytterligare har försvårat ett kontinuerligt arbetsflöde. Trots detta har programsekretariatet genomfört en rad viktiga och lyckade aktiviteter under 2009 (se bilaga 2). De nya sekretariatsledarna är på plats i maj 2010.

Det gemensamma tekniska sekretariatet har deltagit i en rad olika nätverk och konferenser under 2009, bland annat erfarenhetsmöten med övriga Interreg-sekretariat i Danmark och INTERACT-seminarier före att utbyta information och uppdatera sig på nyheter från kommissionen och andra program.

4.4 Övervakningskommitté

Övervakningskommittén har sammanträtt vid två tillfällen under 2009, den 28-29 maj i Göteborg samt den 25-26 november i Kristiansand. Erhvervs- og Byggestyrelsen var ordförande under 2009.

Vid mötet i maj fattades beslut om att godkänna programmets första årsrapport (2007-2008). Kommittén har också fått uppföljning av kommunikationsplanen och planerade aktiviteter.

En viktig del av Övervakningskommitténs arbete är diskussioner om genomförandet av programmet och strategier för att överbrygga problem i genomförandet. Viktig input till dessa diskussioner har kommit från utvärderingen av genomförandeorganisationen som genomförts av Ramböll management. Dessa diskussioner har bland annat resulterat i beslut om reviderade urvalskriterier och tydliggörande kring värdering av forskningsaktiviteter i projekt.

Övervakningskommittén prioriterar också projekt som löper över hela programgeografien, så kallade ÖKS-projekt. Fyra sådana projekt har godkänts under året; Silent Spaces, Framtids kuster, Rekreativa ruter och VISK.

Övervakningskommittén har även under året haft möjlighet att diskutera programmets koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen och kopplingar till Regions for Economic Change.

4.5 Styrkommittéer

Övervakningskommittén för programmet godkände arbetsordning för de båda styrkommittéerna vid sitt andra möte den 19 juni 2008.

Styrkommitté Öresund

Styrkommittén har haft 2 möten under 2009 (januari och oktober). Det planerade mötet i maj blev inställt och istället genomfördes en skriftlig process. Styrkommittén har under 2009 godkänt 8 projekt. Inga projekt har fått avslag. Ett projekt återtog sin ansökning.

Styrkommittén beslutade i januari att införa en fast punkt på dagordningen om strategi. Under denna punkt godkändes en strategi för att öka antalet ansökningar. Strategin var utarbetad av programsekretariatet. Styrkommittén har ansetts ett viktigt att öka antalet ansökningar och att synen på programmet blir mer positiv och har därför stött ett mer utåtriktat arbetssätt. Strategin har medfört en rad proaktiva informationsinsatser i regionen. Den har också medfört en partnersökskonferens som genomförs i april 2010.

Styrkommittén har också diskuterat programmets koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen (EUSBSR) vid flera möten. Programsekretariatet har utarbetat ett PM om Östersjöstrategin som beskriver projektmöjligheter i programmet kopplat till strategin vilket styrkommittén ställt sig bakom.

Styrkommitté Kattegat-Skagerrak

Styrkommittén har genomfört 2 möten under 2009 (maj och november). Vid dessa möten godkände kommittén 11 projekt och 1 projekt fick avslag.

Förutom arbetet med att få in fler och bättre ansökningar har styrkommittén identifierat och diskuterat centrala utvecklingsfrågor i regionen. Detta är en punkt som stått högt på dagordningen sedan styrkommitténs första möte 2008. De ovan nämnda centrala frågorna är samlade i delprogrammet "teamtiska strategi". Under 2009 har detta arbete konkretiserats i temana maritima frågor, innovation, entreprenörskap och kompetensutveckling.

Förutom de tematiska fokusområdena är Östersjöstrategin en punkt som anses viktig för delprogrammet såväl som för hela programområdet. Styrkommittén har därför följt utvecklingen och är intresserade av inverkan på och förhållande till programmet.

4.6 Attesterande myndighet

Utifrån att endast ett begränsat antal utbetalningar har gjorts från programmet har aktiviteten hos attesterande myndighets under 2009 varit låg och inga attesteringar av utgifter har gjorts. Initialt planeras en attestering av utgifter att ske i början av 2010 med hänsyn till artikel 82(2) i förordning 1083/2006 så att, till programmet, utbetalda förskott inte ska behöva återbetalas till kommissionen.

Kapaciteten hos attesterande myndighet har förbättrats under 2009 med en person och bemanningen består nu av sammantaget två personer. Betinget framöver förväntas vara betydligt större än tidigare. Målet för attesterande myndighet är att ha kapacitet för tre utgiftsdeklarationer per år för sammantaget nio program.

I början av året deltog attesterande myndighet i framtagandet av dokumentet "Beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystem" enligt artikel 71 i förordning (EG) nr 1083/2006 som kommissionen senare under våren (2009-05-08) godkände. I samband med arbetet besöktes även programkontoret i Malmö.

Attesterande myndighet har även under året haft informationsmöten tillsammans med revisionsmyndigheten och också tagit del av resultatet från deras revisionsrapport.

Några belopp som dragits in eller återkrävts samt belopp som återstår att återkrävas i enlighet med artikel 20(2) och bilaga XI i förordning (EU) 1828/2006 fanns av naturliga skäl inte och inga årliga deklarationerna har överlämnades till kommissionen för 2008.

4.6.1 Regel om automatiskt återtagande

Utifrån den låga utbetalningsnivån är bedömningen att programmet riskerar att bli föremål för automatiskt återtagande enligt artikel 93 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 under 2010.

Tidpunkten för regeln om automatiskt återtagande räknas när attesterande myndighet har skickat utgiftsdeklarationen till kommissionen och inte när utbetalningarna till stödmottagarna de facto har gjorts. Detta gör att samtliga utbetalningar till stödmottagarna under året inte kan räknas med då det är tekniskt omöjligt att hinna få med dem. Uppskattningsvis tappar man de två sista månadernas utbetalningar som istället kommer med i nästkommande utgiftsdeklaration på andra sidan årsskiftet.

Årets sista attestering är planerad så sent som möjligt med hänsyn till ovanstående. Detta ger små tidsmarginaler och en högre risk att utgifterna inte hinner attesteras under innevarande år, om något behöver utredas ytterligare. Årets sista attestering bör därför vara på ett så litet belopp som möjligt.

Till själva attesteringsprocessen finns checklistor så att arbetet kan ske rationellt samtidigt som det dokumenteras och kvalitetssäkras. I attesteringsprocessen är informationen som förvaltande myndighet lämnar i samband med utgiftsdeklaration och begäran om EU-medel det viktigaste underlaget för attesteringen och undersökningen av detta förväntas också ta mest tid i anspråk.

Hos attesterande myndighet sker dessutom en löpande granskning av förvaltande myndighets förfarande och gjorda kontroller. Detta arbete sker i avvaktan på att förvaltande myndighet ska lämna sin begäran om EU-medel så att attesteringsprocessen kan påbörjas så fort som möjligt.

Granskningen utgör, tillsammans med resultatet av revisionsmyndighetens revisioner, en kompletterande källa till de uppgifter som förvaltande myndighet lämnar till attesterande myndighet i samband med attesteringen. Arbetssättet gör att det finns färdiga underlag från granskningen när begäran om EU-medel inkommer till attesterande myndighet och att attesteringsprocessen kan påbörjas omgående.

4.7 Tekniskt stöd (TA)

I samband med övervakningskommitténs första möte 28 mars 2008 togs beslut om programmets budget (ERUF) för tekniskt stöd. Budgeten sträcker sig över åren 2007-2015 och uppgår till totalt 13 393 382 EUR varav 1 590 240 EUR avser år 2008.

Budgeten finansieras med 6 % av det totala EU-stödet (ERUF) som tilldelats programmet och motsvarande andel svensk och dansk nationell medfinansiering. Dessutom tillkommer nationell medfinansiering från icke-medlemslandet Norge. Den norska finansieringen avser de administrativa programinsatser som är gemensamma såsom utvärderingar och uppföljningar, konferenser och informationsinsatser mm. Totalt uppgår Norges TA-finansiering till 2 014 389 EUR.

Budget för tekniskt stöd (TA) har använts i överensstämmelse med förordningens regler och avser förvaltande myndighet, programsekretariatet, revisionsmyndigheten, attesterande myndighet samt övervakningskommittén.

Beskrivning av hur det tekniska stödet har använts

De totala TA-kostnaderna för 2009 uppgick till 1 862 316 EUR. Under 2009 förbrukades 13,9 % av den totala TA-budgeten från ERUF. Nedan visas förbrukningen uppdelad på TA-budgetens olika kostnadsställen exklusive norska kostnader och finansiering. Procentandelen anger förbrukning av vardera kostnadsställes budget för de aktuella åren.

Tabell 7: Användning av tekniskt stöd (EUR) exklusive norska medel

Kostnadsställe	2007-2008	2009	Totalt	% av budget
Förvaltande myndighet	424 503	559 126	983 629	100%

Programsekretariat	1 260 041	1 230 783	2 878 641	87%
Revisionsmyndighet	40 305	61 120	104 425	180%
Attesterande myndighet	36 745	0	36 745	68%
Övervakningskommitté	6 764	11 288	18 052	33%
TOTALT	1 768 358	1 862 316	3 630 675	82%

Tabell 8: Procentandel av det operativa programmets strukturfondsbidrag som har använts till tekniskt stöd

Finansieringskälla	2007-2008	2009	Totalt	% av budget
ERUF	884 179	931 158	1 815 337	82

Regionala utvecklingsfonden finansierar programmets TA-budget med totalt 6 696 691 EUR. Under 2009 förbrukades 931 158 EUR, eller 14 % av detta belopp.

4.8 Insamling av uppgifter - NYPS

Tillväxtverket har ett nationellt uppdrag att förvalta och utveckla ärendehanteringssystemet, NYPS. Detta arbete har fortgått under 2009. Arbete med att överföra de deltagande organisationerna från projektet till central förvaltning har utmynnat i att resterande organisationer har övergått till central förvaltning under 2009.

Tillväxtverket har under 2009 utvecklat den lokala förvaltningsorganisationen genom att skapa en gemensam förvaltningsgrupp. Förvaltningsgruppen ser till att Tillväxtverkets krav på NYPS samordnas.

Gemensamma användarmöten för alla NYPS deltagande organisationer har genomförts under 2009 där regionala fonden deltagit och även är representerad i intressegrupper där specifika verksamhetsområden diskuteras.

Utvecklingen av ärendehanteringssystemet har fortsatt under 2009 genom förbättringar av tidigare beställda funktioner. Tillväxtverket har under året speciellt uppmärksammat brister när det gäller utdata. Många av dessa brister har åtgärdats under 2009.

De fyra Interreg IVA-programmen (inom parantes förvaltande myndighet), Sverige-Norge (Länsstyrelsen Jämtland), Botnia - Atlantica (Länsstyrelsen Västerbotten), Nord (Länsstyrelsen Norrbotten samt ÖKS (Tillväxtverket) har under 2009 deltagit i vidareutveckling och testning av Nyps-systemet. Detta arbete har legat till grund för en slutleverans av leverantören och därmed ett acceptansgodkännande av Nyps för Interreg - programmen under början av 2009.

Huvudprocessen ERUF har startat arbetet med att ta fram en förvaltningsplan. Ekonomistyrningsverket har genomfört en revision av systemet med avseende på granskning av informationssäkerheten som har presenterats under 2009.

På norsk sida används Rapp 13.50 som datasystem för registrering av ansökningar och beslut. Det är ett handlägg- och rapporteringsverktyg för användning av fylken, kommuner och regionala sammanslutningar knutna till regionala utvecklingsmedel. Rapp 13.50 är kopplat till Kommunal- och regionaldepartementets rapporteringssystem och ingår därmed som del i den 14 (20) nationella rapporteringen om användningen av regional- och distriktspolitiska medel. En utveckling av Rapp 13.50 sker för att uppfylla de krav som Interreg-programmet har.

5 Information om programmet

Programmets kommunikationsplan godkändes av kommissionen 2008-07-30. Under programperiodens andra år har informationsarbetet fokuserat på att nå ut till potentiella ansökare för att öka inflödet av ansökningar.

5.1 Hemsida - www.interreg-oks.eu

Under 2009 har hemsidan uppdaterats på en rad områden. Uppdateringarna har genomförts för att tillmötesgå några av de behov som programmet har upplevt vid rådgivningsmöten, seminarier och annan kontakt med särskilt sökande aktörer.

- Projektbank – Projektbanken har blivit en egen meny punkt
- Download – En ny meny punkt där hemsidans användare kan ladda ner programspecifika dokument
- Menypunkten "Projektfaser" har blivit tydligare så att projekten bättre kan följa faserna från projekttid till genomförande av projektet.
- Det finns en sida för nedladdning av Program- och EU-logotyp.

Programmet finns också på Tillväxtverket hemsida www.tillvaxtverket.se med länk till programmets hemsida.

Sharepoint (Intranet) för Styrkommittéer och Övervakningskommitté

Det har upprättats ett gemensamt intranät för de två styrkommittéerna och Övervakningskommittén. Intranätet ger möjlighet för kommittéerna att hitta material till möten, kontaktupplysningar till övriga medlemmar samt mötesdatum.

5.2 System för offentliggörande av insatser

Under 2009 har programmets godkända projekt lyfts fram genom att projektbanken har blivit en egen meny punkt på hemsidan. Det bidrar till större synlighet. Flera av projektbeskrivningarna innehåller projektets eget material.

<http://www.interreg-oks.eu/se/Menu/Projektbank>

5.3 Grafisk profil

Programmet har upprättat en sida på www.interreg-oks.eu för nedladdning av programlogotyp samt EU-logotyp i olika format. Användandet av den grafiska profilen i godkända projekt följs regelbundet upp i samband med projektens statusrapporter. I de tillfällen då projekten upprättar egna projektspecifika hemsidor följer programsekretariatet upp på användandet av den grafiska profilen även här.

5.4 Tryckt material

Programdokument

Programdokumentet trycktes upp i februari 2009 i alla tre spokversioner, ca 350 exemplar av varje språk. Programdokumentet har delats vid bland annat ansökningsseminarier.

InterNytt - Öresund-Kattegat-Skagerrak-nyhetsbrev

Internytt är ett gemensamt elektroniskt nyhetsbrev för programmet. Nyhetsbrevet publicerades 2 gånger under 2009. Nyhetsbrevet trycktes också i 500 exemplar. De tryckta nyhetsbrevens har sänts till regionala kontaktpersoner, delats ut vid konferenser och seminarier samt till styr- och övervakningskommittéerna. Programmet har valt att trycka upp nyhetsbrevet då detta ökar programmets synlighet bland målgrupper som inte direkt använder hemsidan eller ingår i programmets naturliga sändlistor.

Når grænser brydes – Interreg IIIA dokumentation

Delprogram Öresund publicerade i juni 2009 boken "Når Grænser Brydes". En dokumentation av 116 godkända projekt i programmet Interreg IIIA Öresundsregionen. Boken beskriver de projekt som blev genomförda under perioden 2002-2008. Projektbeskrivningarna sätter projekten i ett sammanhang samt beskriver projektens resultat och lärdomar. Boken används som inspiration till nya projekt då den konkretiserar en rad projekt som är möjliga att genomföra i ett gränsöverskridande perspektiv. Boken har tryckts i 500 exemplar.

5.5 Övrigt material

Programmets projekthandbok som dels guidar potentiella ansökare från ansökan till beslut och dels guidar projekten från godkännande till avslut har uppdaterats en gång under 2009.

I samband med den Maritima konferensen (maj 2009) blev miljövänliga vattenflaska (producerade av plastavfall hämtat från havet) och bärkassar i tyg producerade som profilprodukter för konferensen. Produkterna hade programets logotyp och EU-logotyp och underströk programmets bärkraftiga profil.

Roll-ups/block/pennor togs fram i nya upplagor för att kunna synliggöra programmet genom dess ambassadörer – de godkända projekten. Dessa ländades ut och användes i projektsammanhang (projektens kick-off, konferenser mm).

5.6 Information till media

Pressmeddelanden

- 3 Övervakningskommittén
- 13 Delprogram Kattegat-Skagerrak
- 1 Delprogram Öresund

Artiklar/Annonser

- Annonser: jobbannonser i samband med nyanställning hos det gemensamma tekniska sekretariatet
- Artiklar: Debattartikel i Göteborgsposten, maj 2009. Debattartikel i Sydsvenskan i augusti 2009.
- Artiklar i digitala medier: NFÖ (Nytt från Öresund), "Gränsbrytning", Interreg.no, GO-samarbetets sidor, samt diverse regionala internetsidor och ny-

Programmet synliggörs i stor grad genom programmets godkända projekt. Nästan alla godkända projekt har en mediestrategi. Projekten har generellt sett god genomslagskraft i större regionala och lokala tidningar, till exempel Verdens Gang, Aftenposten, Børsen, Berlingske Tidene, GT, Göteborgsposten, Hallands Nyheter, Hallandsposten, Aarhus amts stifttidende, Sydsvenskan, Frederiksborg Amtsavis och Køge Dagblad samt i tidskrifter som till exempel Tekniks Ukeblad och byggnyheter.se.

5.7 Seminarier och konferenser

Informationsinsatsen under 2009 har i hög grad fokuserat på potentiella ansökare då det har varit fortsatt viktigt att skapa intresse för programmet, synliggöra programmet som en arena för gränsöverskridande samarbete och inte minst få in ansökningar till programmet, då ansökningstakten i programmet har varit för låg. Särskilt i Öresundsområdet har intresset för att skapa nye projekt varit lågt. I takt med att projekt godkänns ökas intresset för programmet och de budskap som programmet kan kommunicera till målgrupperna för informationsinsatserna.

Målgrupp: Potentiella projektägare

- Informationsseminarier/-konferenser (visa möjligheterna med programmet)
- Informationsinsatser för specifika målgrupper/Tematiska konferenser: strategiskt riktade arrangemang för att samla och attrahera centrala aktörer (synliggöra möjligheter i programmet)
- Ansökningsseminarier (genomgång av ansökningsblankett, villkor, kriterier etc.)
- Projektmöten (rådgivning och idésparring med sekretariatet)
- Partnersök (fysiska möten mellan potentiella partner för att stödja uppbyggnad av partnerskap)
- Inlägg vid externa arrangemang med deltagare från programmets målgrupper
- Genomförandeseminarier/start-up seminarier (säkra en god start för godkända projekt)

Intro-/Informationsseminarier

Syfte: Att samla potentiella ansökare och aktörer med begränsad kännedom om programmet till en mer generell introduktion till programmet och dess möjligheter.

Informationsmötena ger möjlighet till partnersök/nätverkande och informella diskussioner kring projektidéer och möjligheter. Informationsmötena hålls ofta i samverkan med en kommun, en region eller annan organisation som står för inbjudan. Detta ger störst effekt för att nå målgruppen. Målgruppen för informationsmötena är också informationsbärare, till exempel EU-samordnare, EuropaDirekt, internationella samordnare etc. I delområde Kattegat/Skagerrak har det genomförts 3 intro-/informationsseminarier i 2009.

Informationsinsatser för specifika målgrupper:

Syfte: Att nå ut till nya aktörer, synliggöra möjligheter och sprida information om programmet. Stödja projekten under utvecklingsfasen och i uppbyggnad av partnerskapet.

Maritim konferens:

Tematisk konferens i Göteborg (maj 2009) som ett led i Styrkommitténs tematiska strategi. Konferensen, vars syfte var att visa potentialen för gränsöverskridande samarbete inom området, samlade 150 personer från alla tre länderna.

Vid konferensen hölls också ett teamtiskt partnersök där 16 projektidéer fick möjlighet att finna samarbetspartners. 51 projektmöten genomfördes.

Frukostmöten:

Sekretariatskontoret i Öresund deltog tillsammans med Öresundskomiteen och

Øresunddirekt i 4 frukostmöten i Skåne under 2009. Syfte var att skapa *ökad synlighet bland Öresundsregionens kommuner*.

Frukostmötenas målgrupp är politiker och tjänstemän i kommuner. Syftet med mötena är att sätta fokus på utvecklingen i Öresundsregionen och att öka synligheten för programmet.

Ansökningsseminarier

Syfte: Att samla ansökare i en större grupp – genomgång av ansökningsblankett, kriterier, budget, villkor etc. Ansökningsseminarierna ger också möjlighet till partnersök.

I delområde Öresund har det genomförts 6 ansökningsseminarier i samband med de fyra ansökningsomgångar som varit aktuella för delområde Öresund under 2009. I delområde Kattegat-Skagerrak har det genomförts fem ansökningsseminarier i samband med de två ansökningsomgångar som varit aktuella för delområde Kattegat-Skagerrak under 2009.

Projektmöten/Projektvägledning

Syfte: Att ge feedback på en projektidé/-skiss. Säkerställa att ansökare förstår de kriterier som används vid bedömning av projekt och säkra att ansökningen ligger inom programmet. De verktyg som programmet tagit fram (handbok/vägledning) är anpassade till de olika faserna som projektet genomgår från idé till avslut.

Sekretariatskontor Öresund genomför i genomsnitt ca två projektmöten i veckan. Omkring 40 projekt har mottagit feedback på sina projektidéer. Sekretariatskontor Kattegat-Skagerrak har gett skriftlig feedback på 43 projektidéer, genomfört 37 projektvägledningsmöten under 2009. 10 projekt har fått skriftlig feedback på budgetutkast och 4 vägledningsmöten knutet till ansökan och kompletteringskrav.

Partnersök

Partnersök har ingått som en integrerad del av ovanstående aktiviteter. Vid informationsmöten och seminarier är det avsatt tid till nätverkande och diskussion.

Inlägg vid externa arrangemang med deltagare från programmets målgrupper

Syfte: Att nå ut till nya aktörer, synliggöra möjligheter och sprida information om programmet.

Sekretariatskontor Öresund har deltagit i kick-off arrangemang för minst 5 av de godkända projekten. Vid flera tillfällen har kontoret gjort egna inlägg vid arrangemangen. Dessa arrangemang hjälper till att skapa en positiv bild av programmet. Samtidigt medverkar de till att skapa en god relation mellan projekt och programsekretariat.

Målgrupp: Projektägare (godkända projekt)

- Informationsseminarier/genomförandeseminarier (genomgång av beslutsbrev, krav på rapportering och informationsinsatser)
- Projektmöten (individuell sparring/rådgivning till projekt om genomförande av projektet, till exempel ekonomistyrning, kommunikationsarbete, rapportering)
- Konferens i samverkan med tre av de svenska regionala strukturfondsprogrammen som överlappar programmets geografi.

Informationsseminarier/Genomförandeseminarier

Syfte: Att samla projektledare och kontaktpersoner från godkända projekt från ansökningsomgången till ett gemensamt informationsmöte. Säkra att godkända projekt känner till villkor för beslutet och känner till regler och krav till ekonomisk och innehållsmässig avrapportering. Vid informationsmötet informeras även om krav på information/kommunikation av projektet och projektets resultat.

I delområde Öresund genomfördes 1 informationsmöte för godkända projekten i september 2009. I delområde Kattegat-Skagerrak är 2 seminarier genomförda.

Projektmöten med godkända projekt

Syfte: Att vägleda och rådgå godkända projekt om genomförande av projektet samt att säkra att projektet förstår de regler och krav det ska uppfylla.

I båda delområden har det genomförts individuella möten med flera av de godkända projekten under 2009. Flere projekter har haft behov för extra stöd i samband med ansökan om utbetalning av medel.

5.8 Nätverk

För att stärka bland annat kommunikationsarbetet ingår det gemensamma tekniska sekretariatet och förvaltande myndighet i en rad nätverk med övriga Interreg-program i Norden och Europa.

Tillväxtverkets informationsnätverk

Nätverk för informationsmedarbetare i de territoriella program där Sverige ingår. Syftet med nätverket är att utväxla idéer och skapa förutsättningar för till exempel gemensam markandsföring av program och projekt. Nätverket träffas minst två gånger per år.

Kommunikationserfagruppe

Nätverk för informationsmedarbetare i de territoriella program där Danmark ingår. Syftet med nätverket är att utväxla idéer och skapa förutsättningar för till exempel gemensam markandsföring av program och projekt. Nätverket träffas minst tre gånger per år.

EU:s informatörsnätverk – INFORM

En mötesplats för intressenter och informationsförmedlare av EU:s sammanhållningspolitik. Under träffarna utbyts erfarenheter inom kommunikationsområdet i samtliga medlemsländer gällande informations- och offentlighetsåtgärder samt resultat av dessa.

INTERACT

INTERACT-programmet genomför en rad seminarier och konferenser och utarbetar också rapporter och analyser som verktyg till myndigheter ansvariga för genomförande av program och projekt. Förvaltande myndighet och det gemensamma tekniska sekretariatet deltar regelbundet på INTERACTs seminarier och arrangemang för att få information, utbyta erfarenheter och synliggöra programmet i ett europeiskt sammanhang.

Erfarenhetsmötena med de övriga Interreg-sekretariat i Danmark har handlat både om avslutning av Interreg IIIA programmen samt om Interreg IV A programmen. INTERACT-seminarierna har fokuserat både på avslutning av Interreg III A programmen och på aktiviteter för Interreg IVA programmen, som förvaltning och kontroll med mera.

Erfarenhetsutbyte som ovan samt deltagande på relevanta konferenser är en förutsättning för ett effektivt genomförande av programmet. Det är relevant att jämföra arbetsmetoder med andra Interreg-sekretariat. Erfarenhetsutbyte bidrar även till att alla program inom strukturfonderna tolkar gemensamma regler på samma sätt. I nätverken kan man således inspirera varandra och lära av varandras erfarenheter när det gäller genomförandet av programmen.

6 Utvärdering

Övervakningskommittén har vid sina möten behandlat frågan om utvärderingar. Övervakningskommittén godkände utvärderingsplan för programmet i november 2008. Man tillsatte då också en referensgrupp med deltagare från Övervakningskommittén.

Förvaltande myndighet deltar i erfarenhetsutbyte om utvärdering med andra strukturfondsprogram i programområdet. Speciellt med de interregprogram som har svensk förvaltande myndighet (Nord, Botnia-Atlantica och Sverige-Norge) finns ett nära utbyte i utvärderingsfrågor.

Tillväxtverket (tidigare Nutek) upphandlade i januari 2009 genom anbudsförfarande inom sitt ramavtal en konsultfirma, Ramböll Management. Denna första utvärdering av programmet var uppdelad i två delar; *Genomförandeorganisationen* (rapport 2009) och *Gränsöverskridande mervärde i projekt* (rapport 2010).

Referensgruppen för utvärdering har träffats och diskuterat de resultat som konsulten presenterat. Förvaltande myndighet och Ramböll Management har under året deltagit i en seminariedag den 20 oktober 2009 kring utvärdering av genomförande organisationer tillsammans med de övriga svenska Interreg IVA- programmen.

6.1 Utvärdering av genomförandeorganisationen

Utvärderingen av genomförandeorganisationen syftade till att ge råd om det fortsatta genomförandet av programmet. Programmets organisation och processer var i fokus, medan målsättningar och strategier för att uppnå dessa mål bara berördes indirekt. Programmets målsättningar och design har bedömts tidigare (ex ante) och dess effekter kommer att bedömas senare (ex post). Här handlade det om sju sättningen av programmet, men också om kontextfaktorer som kan påverka den fortsatta uppläggnings (mål och strategier) och genomförandet av programmet.

Huvudfrågan var att bedöma de olika arbetsprocessernas effektivitet och funktionalitet. I detta ligger att belysa huruvida arbetsprocesserna och samarbetet mellan olika organ i genomförande- och övervakningssystemet fungerar på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Fokus var på de första faserna i programmets arbetsprocess:

- Information gentemot programmets målgrupper
- Rådgivning och vägledning till ansökare
- Beslutsprocessen inom programmet
- Uppföljningssystemets utformning

Utvärderingen genomfördes med följande metod:

- Explorativa intervjuer med personalen vid Tillväxtverket i Malmö (förvaltande myndighet) och vid kontoren i Köpenhamn och Kungsbacka (programmets sekretariat) samt med den norska förvaltande organisationen
- Intervjuer och samtal med personer i beslutsorganen (övervakningskommittén och de två styrkommittéerna)
- Enkätfrågor till alla som ansökt om medel från programmet
- Intervjuer med företrädare för ett urval målgrupper
- Deltagande i ett urval aktiviteter inom programmet

Utvärderingens del 1 resulterade i rapporten *Samarbete kring Öresund, Kattegat och Skagerrak: Hur fungerar det nya EU-programmet?*

Det konstaterades att programmets informationsinsatser hade varit omfattande, men att det också är omfattande målgrupper som programmet behöver nå ut till. Den sammantagna bilden är att programmet är väl känt hos nyckelaktörerna inom området. Ett stort antal kontakter har tagits. Problemet med få ansökningar måste i första hand förklaras med andra faktorer. Däremot kan problemet med relativt många avslag i ett inledande skede av perioden ha att göra med brist på information om urvalskriterierna hos viktiga målgrupper.

När det gäller rådgivningen till ansökare hade sökande blandade erfarenheter av sina kontakter med programmet. Det framgår att många har varit tvungna att justera sina projektidéer för att uppfylla programmets krav. Flera av urvalskriterierna är svåra att förstå och några uppfattas som irrelevanta.

Rapporten beskriver även beslutsfattandet. Under 2009 gick flera beslut av styrkommitté/övervakningskommitté emot programsekretariatets förslag. Ofta handlade det om beslut med villkor, för att ge de sökande möjlighet att komplettera sina ansökningar. Beslutsfattarna såg detta som nödvändigt, även om det gjorde rådgivningen mer komplicerad. Beslutsfattarna ifrågasatte urvalskriteriernas relevans och såg ett behov att förenkla både regler och tillämpning.

Uppföljningssystemet (indikatorerna) analyserades och i huvudsak mäter indikatorerna utfall och till viss del resultat, men inte effekter. Vilken information som uppföljningssystemet kommer att kunna ge blir beroende av hur dessa indikatorer kommer att tillämpas. Ramböll pekar på ett behov av att stärka uppföljningssystemet och indikatorerna kring resultat. Man föreslog också att programmet ska utarbeta en plan för hur programmets effekter ska kunna mätas när det är dags för slututvärdering och om detta kräver några insatser redan tidigare.

I rapporten ger Ramböll programmet ett antal rekommendationer kring arbetet de kommande åren.

Informationsinsatserna har varit omfattande och programmet försöker kontinuerligt att hitta sätt att nå ut, bland annat genom tematiska insatser. Särskilt i Öresundsområdet förefaller programmet ha underskattat informationsbehovet. Programmet bör överväga mer proaktiva insatser i form av ett närmare samarbete med viktiga målgrupper, inklusive Öresundskomiteen. Det kan även övervägas att finansiera externa parter som kan fungera som "processledare" för att driva arbetet med att sätta samman projekt friare än programmets egna handläggare kan göra.

Rådgivningen kan också bli mer proaktiv och dra nytta av regioner och andra organisationer som är naturliga partners till programmet. De norska kontaktpersonerna i fylkeskommunerna kan vara ett exempel att ta efter. Ett större nätverkande med regioner och andra ledande organisationer är angeläget för att underlätta informationsutbyte mm.

Programmet måste också hantera den ganska omfattande kritiken mot att man inte är serviceinriktad. Detta kan ha sin grund i de komplicerade reglerna och bör då ses som en anledning att förenkla regelverken ur ansökarnas perspektiv. Det är också viktigt att betona den uppsökande och hjälpsökande rollen i programmets uppstartsfas.

Urvalskriterierna är ett bakomliggande problem – för ansökare, rådgivare och beslutsfattare - och behöver förenklas.

Programmet bör överväga att i större utsträckning låta företag vara stödmottagare för att få bättre kunskap om företagets prioriteringar. Vidare bör man överväga att öka finansieringsgraden för att öka attraktiviteten.

Beslutsfattandet behöver få en mer strategisk inriktning, exempelvis genom att peka ut mer specifika områden som programmet vill stödja. Detta förutsätter sannolikt att beslutsorganen lägger tid på att odla en mer djupgående samsyn och/eller att regionernas tjänstemän får en roll som förbindelselänk mellan kontoren och regionerna, vilket skulle bidra till förankring av beslutsförslagen.

Indikatorerna bör kompletteras. För att det ska finnas underlag att dra slutsatser om programmets bidrag till eventuella effekter på den ekonomiska utvecklingen mm bör det engageras följeforskare som kan dokumentera hur projekten utvecklas i samspel med sin omgivning samt göra jämförelser mellan programmets projekt och med projekt som drivs av andra finansiärer. Då kan viktiga kontextuella faktorer fångas in, vilket är en förutsättning för att man ska kunna dra slutsatser om vilka insatser som fungerar i vilka situationer.

6.2 Åtgärder vidtagna med anledning av utvärderingsresultat

Övervakningskommittén har diskuterat resultatet av utvärderingsrapporten vid sitt möte i november 2009 och eftersom man redan innan fått ta del av preliminära resultat fattade kommittén redan vid innevarande möte ett antal strategiska beslut med anledning av rekommendationer i rapporten.

Övervakningskommittén fattade beslut om färre och tydligare urvalskriterier vid sitt möte.

Öresundskomiteen förbereder en eventuell ansökan, via förvaltande myndighet, till kommissionen om att kunna fungera som projektpartner.

Informationsinsatserna hade redan under första halvåret 2009 intensifierats med informationsmöten, frukostmöten och konferenser/seminarier i båda delområdena. Man har också ökat samarbetet mellan programsekretariatet och regionala kontaktpersoner i programområdet.

När det gäller rådgivning till potentiella ansökare och godkända projekt har programsekretariatet ändrat sina rutiner och arbetar mer proaktivt och har även gått kurs i kundbemötande.

En arbetsgrupp tillsattes för att ändra förutsättningarna för små projekt (tidigare mikro- och förberedande projekt) för att underlätta ansökningsprocessen och urvalsprocessen. På detta sätt hoppas programmet att fler kommer att använda denna typ av projekt och att det i förlängningen leder till fler fullskaliga projekt inom programmet.

Övervakningskommittén gav förvaltande myndighet i uppdrag att utreda förutsättningarna för att ändra i programmets finansieringstabell för att införa privat medfinansiering som utlöser EU-stöd. Beslut tas under 2010 om eventuell förändring.

Programmets indikatorsystem kommer att utredas av förvaltandemyndighet i samarbete med programmets uppföljningsgrupp.

7 Granskning och revision

7.1 *Bekräftelse om god ekonomisk förvaltning av fondmedlen*

Förvaltande myndighet arbetar kontinuerligt med att säkerställa en god ekonomisk förvaltning av strukturfondsmedlen. Ett pågående arbete i form av utbildningar med syfte att kunna säkerställa en god ekonomisk förvaltning sker samtidigt som såväl nationell- och gemenskapslagstiftning beaktas.

7.2 *Erfarenheter från granskning och revisioner*

I november 2009 mottog förvaltande myndighet Revisionsmyndighetens (Ekonomistyrningsverket) första rapport om systemgranskning. I denna första rapport granskades ansökan-, berednings- och beslutsprocesserna i programmet.

Revisionsmyndigheten bedömde att processerna för hantering av ansökningar, beredning och beslut fungerar, men att vissa förbättringar behövs.

Bland annat lyftes upp att programsekretariatet vid denna tid ännu inte handlade och registrerade ärenden i programmets ärendehanteringssystem NYPS. Revisionsmyndigheten rekommenderade att programsekretariatet snarast skulle börja använda systemet. Programsekretariatet fick utbildning i systemet under hösten 2009 och använder det nu fullt ut.

Revisionsmyndigheten saknade dokumenterad kontroll av sökandes status angående upphandling och rekommenderade att ansökningshandlingar och beredningsunderlag kompletterades med denna information. Handlingarna är nu kompletterade så att denna information ska kunna dokumenteras.

Bilaga 1: Beviljade medel fördelat på kategorier (ERUF)

Prioriterat område		Finansieringsform		Typ av område		Belopp (EUR)
9	Andra åtgärder för att stimulera forskning och innovation samt entreprenörskap i små och medelstora företag	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	7 064 963
15	Andra åtgärder för att förbättra små och medelstora företags tillgång till och effektiva användning av IKT	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	489 750
54	Övriga miljöskyddande och riskförebyggande åtgärder	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	4 225 622
57	Övrigt stöd för att förbättra turisttjänster	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	3 925 022
60	Övrigt stöd för att förbättra kulturella tjänster	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	3 107 305
66	Genomförande av aktiva och förebyggande åtgärder på arbetsmarknaden	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	1 873 543
72	Planering, införande och genomförande av reformer av utbildningssystem för att öka anställbarheten	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	1 535 084
74	Utveckling av den mänskliga potentialen när det gäller forskning och innovation, särskilt genom forskarutbildning och vidareutbildning av forskare samt nätverksverksamhet mellan universitet, forskningscentrum och företag	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	2 624 526
79	Övrig social infrastruktur	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	1 609 569
81	Mekanismer för att förbättra utformningen, övervakningen och utvärderingen av politik och program på nationell, regional och lokal nivå samt kapacitetsutbyggnad för genomförandet av dessa	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	2 847 857
85	Planering, genomförande, övervakning och inspektion (TA)	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	3 408 675
86	Utvärdering och studier, information och kommunikation (TA)	01	Återbetalningsfria stöd	08	Gränsöverskridande samarbetsområde	222 000
Summa						32 933 916

Bilaga 2: Informationsaktiviteter 2007-2008

Gemensamma aktiviteter – Öresund-Kattegat-Skagerrak programmet – 2009

Aktivitet	När	Mål	Resultatindikator	Effekt indikator
Hemsida – www.interreg-oks.eu	Juli / augusti 2009	Sprida kunskap om programmets möjligheter, nyheter, aktiviteter, ge vägledning till projekt under utveckling och under genomförandet	• Antal besök på hemsidan: 34 635 • Antal unika besökare: 13 841 • Antal visade sidor: 173 576	Ökad kunskap om och intresse för programmet bland programmets målgrupper Bättre kvalitet på projekten i både utveckling och genomförande Fler projekt och fler intressenter
InterNytt – nyhetsbrev	Maj 2009 / December 2009	Sprida kunskap om Öresund-Kattegat-Skagerrak-programmet via artiklar	• Elektronisk version utsänd till 500 mottagare • 500 tyckta versioner utdelade vid konferenser och seminarier	Ökad kunskap om och intresse för programmet bland programmets målgrupper
Interact Seminar – European Territorial Cooperation Programmes 2007-2013 "Expectations, Changes and Challenges"	Bratislava mars 2009	Ökad kunskap om territoriellt samarbete	• 150 deltagare från övriga Interreg-program i Europa	Ökad kunskap hos genomförandeorganisationen om aktuella frågor
Flaggvecka	9 maj och en vecka framåt 2009	Synliggöra Europeiskt samarbete	• Flaggning med EU-flagga vid förvaltande myndighets kontor i Malmö under en vecka	Ökad synlighet för Europeiskt samarbete
14- 15 oktober: BSSSC konference (Project Idea Café)		Ökad kunskap om ÖKS-programmet	• 45 deltagare på Project Idea Café (200 deltagare på BSSSC konferens)	Ökad kunskap om programmet hos nationella intressenter

Informationsaktiviteter - Delområde Öresund – 2009

Aktivitet	När	Mål	Resultatindikator	Effekt indikator
<u>Ansökningsseminarier</u>		Bättre ansökningar, då kunskapen om materialet och villkoren ökas Fler ansökningar		
Ansökningsomgång 1 2009 – 17 feb – 1marts 2009				2 Öresund-ansökningar 1 ÖKS-ansökningar (17 mars)
	25 februari (Köpenhamn)		• 20 deltagare • 50 inbjudningar via email plus an-	

			nonsering på hemsida	
Ansökningsomgång 2 – 17 maj - 17 juni 2009				4 Öresund-ansökningar (17 juni)
	18 maj (Köpenhamn)		• 15 deltagare • 50 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
Ansökningsomgång 3 2009– 17 augusti - 17 september 2009				4 Öresund-ansökningar 2 ÖKS-ansökningar (17 september)
	19. augusti (Köpenhamn)		• 16 deltagare • 50 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
	16 september (Malmö)		• 17 deltagare • 50 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
Ansökningsomgång 4 2009 – 17 nov – 17 dec				9 Öresundansökningar (17 december)
	4 november 2009 (Köpenhamn)		• 13 deltagare • 100 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
	30 november 2009 (Malmö)		• 18 deltagare • 100 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
<u>Informationsmöten regioner/kommuner osv.</u>		Antalet potentiella ansökare ökas. Fler projektidéer Fler söker information via hemsidan		
<u>Egna arrangemang</u>				
Interreg IIIA konference – resultat och effekter Avslutningskonferens för Interreg IIIA-programmet.	4 juni 2009	Avslutningskonferens för Interreg IIIA-programmet vars idéer och resultat kan vidareföras i IVA programmet	• 70 personer deltog i konferensen (främst från Interreg IIIA projekt)	Ökad kunskap om gränsregionalt samarbete
<u>Andras arrangemang</u>				
Malmö stad: Informationsmöte	29 januari	Ökad kunskap om ÖKS-programmet och inspirera till nya projekt och nya partnerskap	• 15 deltagare från Malmö stad	Ökad kunskap om programmet Skapa intresse för att söka medel från programmet
EU Kompetens Skåne (möte med fokus på Miljö- och energiprojekt)	27 februari 2009, Hässleholm	Ökad kunskap om ÖKS-programmet och inspirera till nya projekt och nya partnerskap	• 30 deltagare (främst från kommuner)	Ökad kunskap om programmet Skapa intresse för att söka medel från programmet
Region Skåne - Skånska Utvecklingsdagen	29 mars (inlägg om Interreg-programmet)	Ökad kunskap om ÖKS-programmet	• 25 deltagare (region / kommune)	Ökad kunskap om programmet Skapa intresse för

		(Ökad kunskap om övriga Interregprogram i området)		att söka medel från programmet
Femarnbelt Region / Region Sjælland Informationsmöten, Danmark	12 mars (Slagelse) 13 mars (Guldborgsund) 24 mars (Næstved) 22 april (Køge) 22 april (Roskilde)	Ökad kunskap om ÖKS-programmet (Ökad kunskap om övriga Interregprogram i området)	• Ca. 30 personer (främst från kommuner) x 5 seminarier	Ökad kunskap om programmet
EU Forum, Hässleholm	11 maj	Ökad kunskap om ÖKS-programmet och inspirera till nya projekt och nya partnerskap	• 50-70 deltagare (region /kommun)	Ökad kunskap om programmet Skapa intresse för att söka medel från programmet
Öresundskomiteens arrangement: Information till Malmös stadsdelschefer	14 oktober (Köpenhamn)		• 15 personer från Malmö stad	Ökad kunskap om programmet Skapa intresse för att söka medel från programmet
"Frukostmöten" i Skåne, Sverige	24 september (Malmö) 15 oktober (Helsingborg) 26 november (Lund) 15 december (Landskrona)	Ökad kunskap om ÖKS-programmet och inspirera till nya projekt och nya partnerskap	• 40 deltagare från respektive kommun vid varje möte (totalt ca. 160 deltagare)	Ökad kunskap om programmet Skapa intresse för att söka medel från programmet
<u>Informationsmöte – Projektägare (godkända projekt)</u>	24 september 2009	Vägledning och information om genomförande av projekt samt rekvisitering av medel från programmet	• 21 deltagare från 8 godkända projekt + deltagande från FM & dansk tillsynsførende	Ökad kunskap om regler och krav på godkända projekt

Informationsaktiviteter - Delområde Kattegat/Skagerrak – 2009

Aktivitet	När	Mål	Resultatindikator	Effekt indikator
<u>Ansökningsseminarier</u>		Bättre ansökningar, då kunskapen om materialet och villkoren ökas Fler ansökningar		
<i>Ansökningsomgång 1 2009 – 17 feb – 1 mars 2009</i>				7 KASK ansökningar
	11 februari (Halmstad)		• 33 deltagare • 50 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
	15 februari (Aalborg)		• 29 • 50 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
	19 februari (Strömstad)		• 37 • 50 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
<i>Ansökningsomgång 2 – 17 augusti - 17 september 2009</i>				5 KASK, 2 ÖKS ansökningar

	18 augusti (Göteborg)		• 17 deltagare • 50 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
	26 augusti (Aalborg)		• 13 deltagare • 50 inbjudningar via email plus annonsering på hemsida	
Egna arrangemang				
Introseminar: Interreg for beginners		Antalet potentiella ansökare ökas. Fler projektidéer Fler söker information via hemsidan		
	17 augusti, Göteborg		• 22 deltagare • Information/inbjudningar via nätverk, mail och på hemsida. Mottagare ca. 100	
	25 augusti, Aalborg		• 18 deltagare • Information/inbjudningar via nätverk, mail och på hemsida. Mottagare ca. 100	
	2 dec. Drammen		• 25 deltagare, • Information/inbjudningar via nätverk, mail och på hemsida. Mottagare ca. 100	
Maritim konferens	<i>27– 28 maj 2009</i>		• 150 personer deltog i konferensen • 16 nye projektidéer • 55 projektmöten genomfördes • Informations spridd via mail (ca. 250 inbjudna) + hemsida och regionale kontaktpunkt.	Ökad kunskap om gränsregionalt och maritimt samarbete
Andras arrangemang				
Föreläsning för Göteborgsregionens Kvalificerad Yrkesutbildnings (KY) EU-projektsamordnare	Vår och höst 2009	Ökad kunskap om ÖKS-programmet. Utbildning av morgondagens EU-samordnare	• Ca. 50 deltagare	
Programpresentation för Rotary Varberg	9 januari, Varberg	Ökad kunskap om ÖKS-programmet och inspirera till nya projekt och nya partnerskap	• 40 deltagare	Ökad kunskap om programmet Skapa intresse för att söka medel från programmet
«Regional Development Seminar» i regi av Interreg IV B North Sea Region Program	20-21 januari (Leeuwarden, Holland)	Ökad kunskap om ÖKS-programmet och erfarenhetsutbyte	• 100 deltagare	Ökad kunskap om programmet

Inspirationsseminarium Vestfold fylkeskommune	4 juni 2009	Ökad kunskap om ÖKS-programmet och inspirera till nya projekt och nya partnerskap	• 30 deltagare	Ökad kunskap om programmet. Skapa interesse för att söka medel från programmet
KS (kommunenes sentralforbunds internasjonale nettverk)	09 september 2009, Halden	Ökad kunskap om ÖKS-programmet	• 50 deltagare (främst från kommuner)	Ökad kunskap om programmet
Maritimt seminarium Sørlandets Kunnskapspark,	10 juni, Kristiansand	Ökad kunskap om ÖKS-programmet,	• 10 deltagare	Ökad kunskap om programmet. Skapa interesse för att söka medel från programmet
CPMR-konferanse	1-2 oktober, Göteborg	Ökad kunskap om ÖKS-programmet,		Ökad kunskap om programmet. Skapa interesse för att söka medel från programmet
Innovationsseminarium,	22 oktober, Viborg	Ökad kunskap om ÖKS-programmet,		Ökad kunskap om programmet. Skapa interesse för att söka medel från programmet
SKL-konferens: Tursime och Östersjöstrategin	9 november, Stockholm			Ökad kunskap om programmet. Skapa interesse för att söka medel från programmet
<u>Informationsmöte/genomförandese minarium – Projektägare (godkända projekt)</u>	12 mars, Oslo	Vägledning och information om genomförande av projekt samt rekvirering av medel från programmet	• 26 deltagare från 6 godkända projekt	Ökad kunskap om regler och krav på godkända projekt
	2-3 juni 2009	Vägledning och information om genomförande av projekt samt rekvirering av medel från programmet	• 30 deltagare från 9 godkända projekt	Ökad kunskap om regler och krav på godkända projekt

Bilaga 3: Indikatorer

NB!: De indikatorer som anges i det operativa programmet är i kursiv stil och har baseline för 2007 samt förväntat resultat 2015.

Indikatorer	Förväntade värde	Resultat	Antal projekt	Baseline 2007	Förväntat antal projekt 2015
Totalt antal ärenden/projekt		66		0	200
Generella programindikatorer					
<i>Samarbetsgrad</i>				0	80
Antal externa gränsöverskridande möten/konferenser/seminarier	1048	83	66		
Antal deltagande kvinnor vid externa gränsöverskridande möten/konferenser/seminarier	7098	245	66		
Antal deltagande män vid externa gränsöverskridande möten/konferenser/seminarier	7572	117	66		
Antal nya samarbetsformer	298	16	66		
<i>Gränshinder</i>			66	0	50
Antal identifierade formella gränshinder	36	5	66		
Antal undanröjda formella gränshinder	3	0	66		
Antal identifierade upplevda gränshinder	103	7	66		
Antal undanröjt upplevda gränshinder	55	0	66		
<i>Gränsregional kompetens</i>			66	0	100
Antal kunskapshöjande aktiviteter	836	7	66		
Antal deltagande kvinnor vid kunskapshöjande aktiviteter	6903	103	66		
Antal deltagande män vid kunskapshöjande aktiviteter	6886	42	66		
Antal kunskapshöjande produkter	411	2	66		
<i>Informationsinsatser</i>			66	0	200
Antal informationsprodukter	519	45	66		
Antal tillfällen för informationsspridning	979	66	66		
Antal deltagande kvinnor vid tillfällen för informationsspridning	10031	286	66		
Antal deltagande män vid tillfällen för informationsspridning	9809	159	66		
<i>Miljö</i>			54	0	30
Direkt förbättra			10		
Övervägande positiv påverkan			44		
Övervägande negativ påverkan			0		
<i>Jämställdhet</i>			54	0	15
Direkt förbättra			1		
Övervägande positiv påverkan			53		
Övervägande negativ påverkan			0		
<i>Integration och mångfald</i>			54	0	15
Direkt förbättra			7		
Övervägande positiv påverkan			47		
Övervägande negativ påverkan			0		

Specifika prioriteringsindikatorer					
Prioriterat område 1					
<i>Tillväxtfrämjande initiativ</i>			19	0	80
Antal tillväxtfrämjande-/häringslivsutvecklande lösningar	204	0	19		
Antal modeller/verktyg för att främja entreprenörskap/hyretagande	80	1	17		
Antal gränsöverskridande lösningar för triple helix samverkan	62	4	18		
Antal gränsöverskridande kompetensförsörjningslösningar till tillväxtsektorer	92	4	16		
Antal deltagande offentliga organisationer	230	24	19		
Antal deltagande företag/privata aktörer	2442	104	17		
Antal deltagande universitet/högskolor	68	18	18		
<i>Profilerings och synlighet</i>			14	0	20
Antal aktiviteter för att öka besöksnäringen i gränsområdet	110	3	14		
Antal aktiviteter för att öka lokalideringar/investerings i gränsområdet	69	0	14		

Prioriterat område 2					
<i>Planer, program och strategier</i>			21	0	50
Antal tematiska planer/program/strategier	67	1	21		
Antal planer/program/strategier som ökar samspel mellan stad och land	28	1	14		
Antal planer/program/strategier som förbättrar maritimt samarbete	0	0	10		
<i>Tillgänglighet</i>			19	0	50
Antal lösningar för ökad tillgänglighet inom programområdet	42	0	14		
Antal servicelösningar för ömsesidigt nyttjande av offentliga tjänster	14	0	13		
Antal institutionella samarbetsformer	29	1	19		
Prioterat område 3					
<i>Mobilitet över gränsen</i>			6	0	70
Antal nya utbildnings-/kompetensutvecklingsprogram	36	0	5		
Antal deltagande kvinnor i genomfört utbildnings-/kompetensutvecklingsprogram	809	0	5		
Antal deltagande män i genomfört utbildnings-/kompetensutvecklingsprogram	805	0	5		
Antal modeller, verktyg, metoder för ökad interaktivitet/mobilitet över gränsen	8	1	6		
<i>Gränsregional samhörighet och kunskap</i>			4	0	30
Antal gränsöverskridande mötesplatser	108	1	4		
Antal nya modeller/verktyg som bidrar till ökat fritids-/rekreationsutbud	20	0	2		
Antal nya eller förbättrade produkter som bidrar till gränsregional samhörighet	8	0	3		